НАРОДНА АРМІЯ

27 липня, 2017

#30 {5510}

ЛИШЕ ЗА РІК В УКРАЇНІ СФОРМОВАНО ЧОТИРИ НОВІ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

29 липня — День Сил спеціальних операцій ЗС України. Тільки 12% охочих стати спецпризначенцями проходять відбірковий курс

стор. 10

«Ніхто, крім нас!» Цей бойовий девіз «крилаті піхотинці» підтвердили участю в найзапекліших боях з російськими окупантами

ВДВ: БОЙОВІ СПРОМОЖНОСТІ ТІЛЬКИ ЗРОСТАТИМУТЬ

2 СЕРПНЯ — ДЕНЬ ВИСОКОМОБІЛЬНИХ ДЕСАНТНИХ ВІЙСЬК

Цьогоріч у Високомобільних десантних військах значно розширено обсяг і надано новий зміст заходам бойової підготовки. Також активізувався процес технічного переоснащення ВДВ, зокрема сучасними зразками вітчизняного виробництва. Упроваджуються пілотні проекти щодо підготовки й організації життєдіяльності частин ВДВ та поглиблюється співпраця з іноземними партнерами, здебільшого з країн НАТО.

стор. 8

«СІ БРИЗ-2017»: ДЕСАНТНІ Й МОРСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ТА БІЙ ЗА АЕРОДРОМ

Багатонаціональний підрозділ «Сі Бризу-2017» здійснив дві висадки морського десанту, форсував Дністровський лиман, провів пошуково-рейдові дії в степах Бессарабії та знищив незаконні збройні формування поблизу Болграда стор. 4-5

ПАНУВАННЯ «ПОСЕЙДОНА» У МОРІ ТА ПОВІТРІ

Цей патрульний протичовновий літак — грізна бойова машина не тільки завдяки унікальним можливостям контролю над величезними просторами океану та береговими ділянками континентів, а й завдяки можливості застосування сучасного високоточного озброєння стор. 6

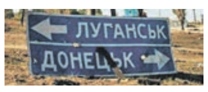
КУРСИ ЛІДЕРСТВА — ОКРЕМИЙ НАПРЯМОК ПІДГОТОВКИ СЕРЖАНТІВ

Формування професійного сержантського корпусу — обов'язкова передумова професіоналізації Збройних Сил України стор. 7

КРЕМЛЬ ГОТУЄТЬСЯ ДО «ГЛОБАЛЬНОГО КОНФЛІКТУ»?

Нещодавній розвідувальний звіт Пентагону щодо військової потужності Росії змусить багатьох на Заході замислитися… стор. 12

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОЛАПС ОРДЛО

Про техногенні втрати окупованих територій, помножені на військові виклики стор. 13

ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСІ СПРИЯЛО ЇЇ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОМУ РОЗВИТКУ

28 липня — День хрещення Київської Русі–України стор. 20

«ЗНІМАТИСЯ В РОСІЙСЬКИХ СЕРІАЛАХ ДЛЯ МЕНЕ Є АМОРАЛЬНИМ І ЗРАДОЮ»

Сьогоднішній гість «Народної армії» — екс-солістка гурту «ВИА Сливки», акторка, поетеса та композитор Алла Мартинюк. Чарівна жінка, яка регулярно буває на фронті з волонтерською допомогою, розповіла про свої поїздки, про кохання та про відмову працювати в Росії стор. 22

ПРОВОДИТЬСЯ ДОДАТКОВИЙ ПРИЙОМ НА НАВЧАННЯ ДО ВІЙСЬКОВИХ ВНЗ ТА ВІЙСЬКОВИХ КОЛЕДЖІВ СЕРЖАНТСЬКОГО СКЛАДУ

Цьогоріч першокурсники Національної академії сухопутних військ вже отримали особисту зброю

У зв'язку зі збільшенням обсягів прийому на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів (далі — ВВНЗ), військових коледжів сержантського складу (далі — ВКСС) Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак прийняв рішення щодо проведення додаткового прийому на навчання до ВВНЗ та ВКСС

Додатковий прийом буде проведено відповідно до наказу Міністерства оборони України від 11.05.2016 № 248 «Про затвердження Особливостей прийому на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів для підготовки військових фахівців тактичного рівня», який зареєстровано у Міністерстві юстиції України 26.05.2016 під № 776/28906.

Установлюються такі строки додаткового набору:

а) прийом документів кандидатів на навчання з числа:

військовослужбовців рядового, сержантського та старшинського складу — до 30.07.2017 р.;

цивільної молоді — до 07.08.2017 р.;

б) проведення вступних випробувань (конкурсний відбір сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання):

військовослужбовці рядового, сержантського та старшинського складу — 31.07–10.08.2017 р.;

цивільна молодь — 08–10.08.2017 р.;

в) зарахування вступників — до 18.00 11.08.2017 р.

Прийом на навчання до ВВНЗ здійснюється на конкурсній основі згідно з правилами прийому на навчання до ВВНЗ та ВКСС. Правила прийому розміщено на сайтах відповідних навчальних закладів.

Право брати участь у конкурсі за результатами вступних екзаменів з конкурсних предметів мають:

— військовослужбовці Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення та Державної спеціальної служби транспорту Міністерства інфраструктури України, які проходять строкову військову службу;

— громадяни України, звільнені зі строкової військової служби в рік вступу до ВВНЗ;

— військовослужбовці рядового, сержантського (старшинського) складу, які проходять військову службу за контрактом;

— студенти вищих навчальних закладів, які виявили бажання вступити на навчання до ВВНЗ та в подальшому проходити військову службу за контрактом на посадах осіб офіцерського складу.

Вступники з числа випускників військових ліцеїв, які закінчили навчання в рік вступу до ВВНЗ, беруть участь у конкурсі за результатами вступних екзаменів з конкурсних предметів у ВВНЗ або за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (на їхній вибір).

Вступники до ВВНЗ, окрім надання сертифіката (сертифікатів) Українського центру оцінювання якості освіти або складання вступних екзаменів з конкурсних предметів, обов'язково проходять психологічне обстеження, оцінку рівня фізичної підготовленості та медичний огляд.

Гаряча лінія Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України з питань вступу до ВВНЗ та ВКСС: (044) 271-12-67.

БАЗА ВІДПОЧИНКУ «ПІВДЕННІ ЗОРІ» У ЗАТОЦІ ПРИЙНЯЛА ПЕРШИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

«Задоволений від події, що відбулася днями. База відпочинку «Південні зорі» у Затоці (Одеська область) введена в експлуатацію та прийняла перших 27 відпочивальників — військовослужбовців, які попередньо проходили лікування у госпіталях після бойових поранень». Про це повідомив Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак на своїй сторінці у соціальній мережі та ще раз подякував Національному банку України за передачу об'єкта до фондів Міноборони.

Очільник вітчизняного оборонного відомства зазначив, що під час наступного заїзду до бази відпочинку будуть направлені інші військовослужбовці з бойових частин Збройних Сил України, яким необхідні реабілітація та лікування.

— Рішення, що у «Південних зорях» відпочиватимуть військовослужбовці з бойових підрозділів Збройних Сил України, залишається незмінним, — зазначив генерал армії України Степан Полторак.

Він підкреслив, що належні умови для відновлення наших військовиків вдалося створити у короткі терміни: закуплено та встановлено відповідне медичне обладнання, база укомплектована медичним персоналом. Найближчим часом буде встановлено спортивне устаткування для тренажерної зали.

Міністр оборони України Степан Полторак зазначив, що нині опрацьовується питання про відпочинок військовослужбовців з родинами в окремих корпусах закладу.

«МИ НЕ ПОВИННІ ЗАЛИШАТИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ОДИН НА ОДИН ІЗ ПРОБЛЕМОЮ ПОВЕРНЕННЯ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ»

У Києві відбулася зустріч першого заступника Міністра оборони України Івана Руснака з делегацією Альянсу на чолі із заступником директора Офісу зв'язку НАТО в Україні пані Анн-Крістін Б'єргене.

Як повідомляє Управління комунікацій та преси МО України, сторони обговорили питання соціальної та професійної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, зокрема в рамках реалізації Трастового фонду НАТО зі створення системи зміни військової кар'єри на професійну цивільну, метою якої є вироблення ефективного інтегрованого підходу до соціальної адаптації військовослужбовців, а також системи перепідготовки, інтегрованої у функцію управління персоналом Збройних Сил України.

— Програма соціальної адаптації військовослужбовців, які будуть звільнятися з військової служби, є дуже важливою. Ми не повинні залишати їх один на один із проблемою повернення до цивільного життя і готові до співпраці з нашими партнерами в цій галузі, — підсумував Іван Руснак.

УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ МАЮТЬ ОЗБРОЇТИ НОВИМИ ЗРАЗКАМИ ОВТ

На Гончарівському полігоні Збройних Сил України Секретарю Ради національної безпеки і оборони України Олександрові Турчинову представили широкий спектр нових зразків озброєння та військової техніки, виготовленої на вітчизняних підприємствах, зокрема, кулемети, снайперські гвинтівки, ручні протитанкові гранатомети, міномети, сучасні протитанкові ракетні комплекси та боєприпаси до них, повідомляє пресслужба РНБО України.

Особливу увагу Олександр Турчинов приділив термобаричним боєприпасам, яких нині фактично немає на передовій. За його словами, було продемонстровано ефективне ураження цілей під час випробувань ручної термобаричної гранати та реактивного піхотного вогнемета. «Військові Збройних Сил України найближчим часом мають одержати їх на озброєння», — наголосив він.

Під час випробувань мінометів конструктори та виробники доповіли Секретареві РНБО України, що зауваження військових, які надходили під час застосувань в умовах бойових дій 120-міліметрових вітчизняних мінометів «Молот», було враховано, а вади усунуто. «Перспективним для використання в районі АТО є й 60-міліметровий міномет, який здатний точно уражати цілі й не підпадає під заборону Мінських угод», — сказав Олександр Турчинов.

Із військової техніки було продемонстровано безпілотний авіаційний комплекс «Горлиця» та модернізований безпілотний бойовий транспортний засіб «Фантом-2», оснащений потужною ракетною зброєю. «Він самим своїм виглядом здатний налякати ворога», — зазначив Олександр Турчинов.

За його словами, в умовах продовження воєнної агресії питання забезпечення виробництва боєприпасів, зокрема, снарядів великих калібрів, є пріоритетним. «Саме для цього передбачено додаткове фінансування, визначене змінами до бюджету поточного року», — додав Секретар РНБО України.

Під час огляду сучасних зразків ОВТ

Окрім того, Олександр Турчинов наголосив, що однією з проблем, яка потребує негайного розв'язання, «є відсутність нової зброї в наших військових, які захищають Україну на Донбасі».

Водночас він зазначив, що, «незважаючи на поставлені РНБО України завдання, досі не вдалося значно скоротити час від розробки зброї та військової техніки до її ефективного застосування в бойових умовах».

Спецпредставник Держдепартаменту США з питань України Курт Волкер в Авдіївці

«НА СХОДІ УКРАЇНИ ГАРЯЧА ВІЙНА, А НЕ ЗАМОРОЖЕНИЙ КОНФЛІКТ»

СПЕЦПРЕДСТАВНИК ДЕРЖДЕПУ США З ПИТАНЬ УКРАЇНИ КУРТ ВОЛКЕР ПЕРЕБУВАВ У РАЙОНІ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Ніщо так не розповість про реальний стан у регіоні, як людські емоції. Для американських посадовців особисті зустрічі різного рівня відіграють визначальну роль у прийнятті рішень. Спеціальний представник Держдепартаменту США з питань України Курт Волкер також дотримується цієї позиції.

Після його призначення на посаду представника з питань України він у складі делегації приїхав на Донеччину в прифронтову Авдіївку. Тут побував на коксохімічному заводі, у відремонтованій після обстрілів школі, зустрівся з військовими, представниками військово-цивільної адміністрації та постраждалими містянами.

— Я приїхав сюди, щоб на власні очі побачити, що відбувається, — сказав Курт Волкер. — Можу стверджувати, що це жахлива трагедія для українців, це не заморожений конфлікт, це гаряча війна. А ціна надзвичайно висока: людські життя. Україна потенційно багата держава, і наше головне завдання — відновити її цілісність і суверенітет.

У приміщенні військово-цивільної адміністрації Авдіївки в живому спілкуванні з мешканцями міста Курт Волкер подивився у вічі постраждалим, вислухав їхні історії.

Чоловік без ніг в інвалідному візку розповідав про людську байдужість, яка є найбільшою вадою суспільства. Адже місцеві настільки звикли до війни, що не виявляють милосердя до ближнього, на відміну від тих, котрі приїздять з інших областей. І це, на його думку, надзвичайно серйозний виклик.

Приватний підприємець Віктор розповів, як російські окупанти з захоплених територій розгромили два його магазини. А їхній снаряд влучив у кафе, де загинули двоє працівників. Тепер він має моральний обов'язок перед рідними та близькими цих людей.

— Я росіянин, усе життя розмовляю російською і тут, в Авдіївці, й у Львові, де часто буваю, — каже чоловік Курту Волкеру. — Ніхто мені на Західній Україні жодного кривого слова не сказав. Розумієте, яка масштабна брехня й пропаганда! Вони кажуть, що вони, «рускіє», прийшли захищати нас — «рускоязичних», — і вже вбили 60 мирних жителів Авдіївки. Заради пам'яті тих людей, які загинули у мене в кафе, я не мовчатиму, не брехатиму, як деякі, що то зробила українська армія. Ми знаємо, звідки стріляють, у мене на тому боці є багато знайомих, і вони розповідають, як танк просто виїжджає з-за рогу будинку й лупить по Авдіївці.

Шкільна вчителька висловила переконання, що старше населення Донбасу з проросійськими настроями дуже важко в чомусь переконати.

— «Совок» і Сталін у їхніх головах, очевидно, засів назавжди, — говорить вона. — Основна надія на молодь і дітей, яких ми звідси відправляємо на екскурсії, відпочинок та реабілітацію в Центральну й Західну Україну, країни Європи. Вони — майбутнє регіону. Спілкуючись зі своїми ровесниками й дивлячись на інший світ за межами Донбасу, вони, сподіваюся, зроблять правильні висновки.

Курт Волкер почув про трагедії людей, побачив руйнування. Після візиту в Україну американський чиновник побуває в країнах Західної Європи, зустрінеться з їхніми лідерами, аби консолідувати позицію щодо ситуації на Сході України.

Під час візиту пана Волкера багато жителів Авдіївки й Краматорська дивилися на нього як на месію, який, можливо, «десь там» допоможе зупинити російського агресора. Але люди регіону самі мають зрозуміти, що не можна кликати окупантів на рідну землю й перекривати дорогу власній армії.

Юрій ІГНАТ

РОСІЯ МАЄ НЕГАЙНО ПРИПИНИТИ АГРЕСИВНІ ДІЇ Й ПОСТАЧАННЯ ЗБРОЇ НА ОКУПОВАНІ ТЕРИТОРІЇ

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову в Нормандському форматі з Президентом Франції Еммануелем Макроном, Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель і Президентом Росії Володимиром Путіним.

Співрозмовники заслухали доповідь Голови Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні Ертугула Апакана та його заступника Александра Хуґа, повідомляє прес-служба глави держави.

Президент України назвав останні дні липня одними з найкривавіших у 2017 році й закликав Росію негайно припинити агресивні дії та постачання зброї на окуповані території. Співрозмовники відзначили важливість повного припинення вогню, виведення важкого озброєння і проведення розведення сил з цілодобовим моніторингом ситуації СММ ОБСЄ.

Петро Порошенко наголосив на важливості введення на Донбас миротворчої місії ООН. Глава держави також вкотре підкреслив, що звільнення заручників блокує російська сторона: Україна наполягає на негайному звільненні всіх заручників, у тому числі тих, хто незаконно утримується на території Росії, зокрема Олега Сенцова та Романа Сущенка.

Президент Франції і Канцлер Німеччини зосередили увагу на неприпустимості будь-яких заяв, що підривають територіальну цілісність України, зокрема стосовно створення так званої Малоросії.

Під час двогодинної розмови було домовлено узгодити остаточні кроки щодо безпеки в продовжити роботу над дорожньою картою імплементації Мінських домовленостей. З цією метою в другій половині серпня має відбутися зустріч зовнішньополітичних радників глав держав Нормандського формату.

«МИ НЕ ВИКЛЮЧАЄМО МОЖЛИВОСТІ ПРОВОКАЦІЙ З БОКУ РФ ПІД НАДУМАНИМИ ПРИВОДАМИ»

Світова спільнота має справедливо та об'єктивно оцінювати події на Сході України й підтримувати нас у прагненні відстояти територіальну цілісність і суверенітет. Це на своїй сторінці у Facebook зазначив Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак.

«Збройний конфлікт на Донбасі не є замороженим. Щодня на Сході країни гинуть і страждають люди. Безпосереднє управління діями бойовиків забезпечується кадровими військовими РФ. Приклад щодо сказаного — нещодавнє затримання Агєєва, кадрового військового ЗС країни-агресора», — ідеться у повідомленні Міністра оборони.

За його словами, викликає занепокоєння проведення російських навчань «Захід-2017».

«Ми не виключаємо можливості провокацій з боку РФ під надуманими приводами. За таких умов Україна змушена забезпечувати свою обороноздатність», — сказав генерал армії України Степан Полторак.

Міністр оборони України відзначив конструктивну роботу групи експертів та спецпредставника США в Україні Курта Волкера під час візиту.

ОБГОРІЛИЙ ОСТОВ ТАНКА Й ДАЛІ СКЕРОВАНО В БІК ВОРОГА

НА ПЕРЕДОВИХ ПОЗИЦІЯХ УВІЧНИЛИ ПОДВИГ ТАНКІСТІВ

Від цього пам'ятника до ворожих позицій — усього кілька сотень метрів. Потужна броньована машина. Вогневий щит Батьківщини. Тепер цей героїчний танк — пам'ятник. Перший пам'ятник на передових позиціях оборони, встановлений на честь воїнів Збройних Сил України, які віддали своє життя за свободу й незалежність нашої держави. 1 лютого 2015 року екіпаж у складі командира танка молодшого сержанта Олексія Осташевського, механіка-водія молодшого сержанта Василя Денисюка, навідника старшого солдата Костянтина Ткачука вийшов на рубіж, щоб зупинити озвірілих російських окупантів, які штурмували Дебальцеве.

Мужні танкісти 17-ї танкової бригади здійснили неможливе. Сили ворога, які значно переважали в кількості, було на деякий час зупинено. Це дало змогу врятувати чимало життів українських бійців, яким удалося відійти до другої лінії оборони. Однак наші воїни поклали своє життя на вівтар свободи України.

Із вдячністю бойові побратими встановили пам'ятний знак на місці загибелі цього екіпажу. Їх не злякали ні постійні ворожі обстріли, ні російські снайперські групи. Тут установлено пам'ятний камінь і піднято Державний прапор. А обгорілий остов танка й далі скеровано в бік ворога. Це мовчазне нагадування всім загарбникам про те, що українці боронитимуть свою державу від кремлівської орди до останнього подиху.

Тарас ГРЕНЬ

Пам'ятний знак на передових позиціях оборони, встановлений на честь наших загиблих воїнів

«СІ БРИЗ-2017»:

БАГАТОНАЦІОНАЛЬНИЙ ПІДРОЗДІЛ «СІ БРИЗу-2017» ЗДІЙСНИВ ДВІ ВИСАДКИ МОРСЬКОГО ДЕСАНТУ, ФОРСУВАВ ДНІСТРОВСЬКИЙ ЛИМАН, ПРОВІВ ПОШУКОВО-РЕЙДОВІ ДІЇ В СТЕПАХ БЕССАРАБІЇ ТА ЗНИЩИВ НЕЗАКОННІ ЗБРОЙНІ ФОРМУВАННЯ ПОБЛИЗУ БОЛГРАДА

Незаконні збройні формування захопили окремі райони півдня Одеської області. У першу чергу, терористичні угруповання взяли під контроль важливі об'єкти інфраструктури, у тому числі аеродроми, головні автотранспортні магістралі. Своїми протиправними діями вони дестабілізували обстановку в регіоні. Противник чекає на прибуття додаткових сил…

Ось так розпочиналася кульмінаційна фаза берегової компоненти навчання «Сі Бриз-2017». Завдання сил багатонаціонального підрозділу — подолання водних перешкод, висадка морського десанту на узбережжі Чорного моря й березі річки Дунай, здійснення пошуково-рейдових дій у степах Бессарабії, звільнення аеродрому, вогневе ураження та знищення незаконних збройних формувань.

Десантно-штурмовий підрозділ українських морських піхотинців на штатній техніці в умовах, максимально наближених до бойових, відпрацював подолання водної перешкоди через Дністровський лиман. Перетнувши його в стислі терміни, морпіхи зайняли нові позиції та взялися прочісувати територію.

У цей час середній десантний корабель «Юрій Олефіренко» з морськими піхотинцями на борту зайшов у гирло Дунаю. У супроводі малих броньованих катерів «Аккерман» і «Бердянськ», катерів морської охорони «Юрій Олефіренко» піднявся вверх по водній магістралі. Українські катери забезпечили вогневу підтримку морської десантної операції. Вони також створили своєрідну димову завісу, щоб ворог не помітив десантування морпіхів на «Хамерах» неподалік населеного пункту Орловка Ренінського району.

— Морпіхи, чудова робота! Берег Дунаю взято! Вся техніка в строю. Наступне завдання — висунутись у район Болграда. За попередніми даними наших розвідувальних підрозділів, незаконні збройні формування захопили аеродром та диспетчерський пункт, — дає вказівки командир багатонаціонального підрозділу підполковник Сергій Куз.

Українські морпіхи форсують Дністровський лиман

Тим часом морські піхотинці України, США та Туреччини успішно здійснили десантування з турецького десантного корабля TCG Karamurselbey в районі населеного пункту Миколаївка та зайняли позиції на чорноморському узбережжі. Завдання цієї тактичної групи — вести пошуково-рейдові дії в Білгород-Дністровському, Саратському, Арцизькому та Татарбунарському районах. При виявленні збройних терористичних угруповань виконати їх блокування й вогневе ураження.

…Здіймаючи пилюку, морпіхи на «Хамерах» мчать у напрямку Болграда.

— «Чорні берети» мають використати елемент несподіваності й у разі чого вступити в бій. Завдяки злагодженим і рішучим діям ми зможемо швидко збільшити свою перевагу на полі бою й заподіяти значних втрат незаконним збройним формуванням, — пояснює алгоритм виконання завдань морпіх із позивним «Бізон».

Попереду видніється аеродром. Терористи закріпилися на вогневих рубежах по периметру стратегічного об'єкта, вміло розставили вогневі точки та кулеметні гнізда. Відразу морпіхам туди не підійти.

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛЮВАННЯ НА ПІДВОДНІ ЧОВНИ

МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ВМС ЩОДО ПОШУКУ СУБМАРИН З ОБ'ЄКТИВНИХ ПРИЧИН Є ОБМЕЖЕНИМИ, АЛЕ НЕ ВСЕ ТАК ПОГАНО

Росіяни, як відомо, за останні три роки збільшили кількість підводної складової Чорноморського флоту, прийнявши до свого складу субмарину проекту 636 «Варшав'янка». Тож командування ВМС ЗС України чудово розуміє загрози, які криються за таким поповненням, адже російська зброя останні три роки має доволі погану звичку націлюватися на Україну

Тому цілком логічним видається те, що одними з ключових питань, які відпрацьовували під час цьогорічних навчань «Сі Бриз», стали саме пошук підводних човнів і боротьба з ними. Якщо раніше ціль відпрацьовували умовно або за допомогою імітації, то 2017 року нею став турецький дизельний підводний човен S 349 «Батирай». Тобто навчання не тільки розширюють масштаби військових маневрів, а й демонструють країні-агресорові наявність необхідної сили та готовність дати відсіч у морській акваторії.

— Ми розуміємо, що в нас є загрози з морського напрямку, зокрема з питань застосування підводних човнів, — зазначив керівник з українського боку навчань капітан 1 рангу Олексій Неїжпапа. — Роль противника на навчаннях із протичовнової боротьби дісталася турецькій субмарині. Тактична група в складі двох американських кораблів і фрегата «Гетьман Сагайдачний», фрегатів ВМС Туреччини та Румунії, а також повітряної компоненти (вертольоти морської авіаційної бригади ВМС ЗС України) займалися пошуком цього човна.

З огляду на те, що навчання «Сі Бриз» відбувалися в режимі «вільної гри», їхні сили до останньої миті не знали, де саме шукати субмарину. Екіпаж підводного човна дістав завдання пройти в заданий район, не розкривши себе. Водночас тактична група кораблів, розосереджена у вказаному районі, мала знайти човен і змусити його вийти в надводне положення. Така практика для військових моряків є актуальною.

Район пошуку становив площу 20x50 морських миль. Проходження субмарини зафіксував фрегат «Гетьман Сагайдачний» і почав відстежувати її пересування. Крім фрегата, турецький підводний човен виявив екіпаж вертольота Мі-14ПЛ морської авіаційної бригади. А з американського боку до операції було залучено ракетний крейсер CG66 Hue City й патрульний літак P-8 Poseidon.

Поставлені завдання було успішно виконано. Треба зауважити, що це було непросто, адже є деякі особливості, які суттєво впливають на дальність виявлення підводного човна (ПЧ) гідроакустичною станцією (ГАС).

Наприклад, на фрегаті «Гетьман Сагайдачний» є підкильна ГАС, потенційна можливість якої щодо виявлення ПЧ досягає понад 15 миль, але влітку гідрологія моря настільки погана, що обмежує дальність пошуку всього до 2–3 миль. Річ у тім, що вода у верхніх шарах моря прогрівається. Акустичний (звуковий) промінь під час переходу з теплої води в холодну заломлюється донизу, а не йде по прямій аналогічно заломленню променя світла під час переходу крізь речовини з різною густиною. Відповідно звукові промені, які посилають антени ГАС, рухаються не по прямих, а по різних складних траєкторіях. Звісно, ці траєкторії можна обчислити на комп'ютері (у нас є відповідні програми) та ухвалити рішення щодо оптимального використання ГАС. Зазвичай для пошуку ПЧ створюють так звані КПУГи (корабельні пошуково-ударні групи) й авіацію в комплексі. Шукати ПЧ одним кораблем підкильною антеною влітку — це, як шукати голку в копиці сіна. Варто зазначити, що ПЧ, який було залучено на навчання, є сучасним та малорозмірним, тобто малопомітним, і шанси знайти його влітку невеликі, але все-таки є.

Однак повернімося до можливостей українських ВМС. У своєму арсеналі маємо ще літаки Бе-12, вертольоти Мі-14ПЧ та Ка-27 ПЧ, які теж можуть шукати субмарини. Найпоширеніший алгоритм пошуку авіаційною складовою є таким: літак Бе-12 чи вертоліт Мі-14ПЧ виконує тактичний маневр зі встановлення лінійного бар'єра буїв для виявлення підводного човна, потім вертольоти Ка-27 або Мі-14 здійснюють пошук і стеження за підводним човном

ДЕСАНТНІ Й МОРСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ТА БІЙ ЗА АЕРОДРОМ

«Бердянськ» прочісує визначені райони Чорного моря

— Бойовим розрахункам мінометної батареї розгорнутися та приступити до вогневого застосування. Ворога треба знищити! — лунає команда по рації.

Міномети відпрацювали на славу. Нанесено прицільні вогневі удари по бронемашинах ворога. Поблизу диспетчерського пункту паніка. У противника значні втрати. За лічені хвилини з неба два літаки Су-25 атакувала терористів, водночас морпіхи з трьох боків оточили аеродром. Рішення приймалися блискавично, адже необхідно було показати мобільність десантно-штурмових груп та їхню спроможність здійснювати адекватний натиск на ворога.

Для підтримки сил української морської піхоти на вертольотах Мі-8 на місце події прибув взвод грузинських десантників. Таким чином, багатонаціональному підрозділу вдалося взяти аеродром у кільце. Вцілілі терористи огризалися, автоматними та кулеметними чергами змушували «чорних беретів» нервувати. Але це тривало недовго: морпіхи дуже швидко нав'язали супротивнику свою «гру». Вони повністю перехопили тактичну ініціативу й разом із грузинськими партнерами блокували ворожі угруповання і нанесли їм потужний вогневий удар.

— Основні сили терористів нейтралізовано. Провести зачистку території! — не змусила себе довго чекати наступна команда.

— Дві групи противника з пораненими роблять спробу вирватися на машинах з аеродрому. Ви знаєте, що з ними робити...

Морпіхи кинулися виконувати завдання.

— Плюс! — впевнено доповідають про успішне закінчення практичних дій «чорні берети».

Тим часом набирала шалених обертів морська фаза «Сі Бризу». Тактичні групи кораблів у визначених районах Чорного моря виконували завдання в режимі free play. Так у межах проведення ембаргової операції проведено захоплення судна-порушника, здійснено заходи щодо патрулювання прибережної зони. Малі броньовані артилерійські катери «Аккерман» і «Бердянськ» у районі острова Зміїний провели огляд підозрілого судна.

Після проведення відповідної процедури судно попрямувало визначеним курсом. У морі фрегат «Гетьман Сагайдачний» взаємодіяв із вертольотами Ка-27 морської авіації. Було відпрацьовано спочатку зліт, а потім посадку гелікоптера на вертолітну палубу корабля, який рухався. Окрім того, кораблі-учасники провели пошуково-рятувальну операцію з надання допомоги судну, що зазнало лиха, навчання з протичовнової, протикорабельної та протиповітряної оборони.

— Учасникам цьогорічного «Сі Бризу» вдалося розширити формат навчання на морі, на суші, в повітрі та під водою, — підкреслив на церемонії закриття навчання командувач ВМС ЗС України віце-адмірал Ігор Ворончено. — Однією з особливостей маневрів стало те, що під час заходів було апробовано морський операційний штаб, аналог якого вже наприкінці поточного року планується впровадити в організаційно-штатній структурі національних ВМС.

У ХОДІ «СІ БРИЗу-2017» КОРАБЕЛЬНИМ СКЛАДОМ ПРОЙДЕНО ПОНАД 5 ТИСЯЧ МОРСЬКИХ МИЛЬ, ВИКОНАНО 60 СПІЛЬНИХ ВПРАВ ТА ЕЛЕМЕНТІВ. СУХОПУТНОЮ КОМПОНЕНТОЮ ЗДІЙСНЕНО 850 СТРИБКІВ З ПАРАШУТОМ, 6 ВИСАДОК МОРСЬКОГО ДЕСАНТУ. АВІАЦІЯ ПРОВЕЛА ПОНАД 310 ЛІТАКО-ВИЛЬОТІВ — ЇЇ ЗАГАЛЬНИЙ НАЛІТ СКЛАДАЄ 240 ГОДИН. А ДАЙВЕРИ ЗДІЙСНИЛИ БЛИЗЬКО 300 ЗАНУРЕНЬ — ЗАГАЛЬНИЙ ЧАС ЇХНЬОГО ПЕРЕБУВАННЯ ПІД ВОДОЮ СКЛАВ 75 ГОДИН

За словами віце-адмірала, українські ВМС у ході цих навчань зробили ще один великий крок щодо відпрацювання сумісності та переходу на стандарти НАТО.

Додамо до цього, що в ході «Сі Бризу-2017» корабельним складом пройдено понад 5 тисяч морських миль, виконано 60 спільних вправ та елементів. Сухопутною компонентою здійснено 850 стрибків з парашутом, 6 висадок морського десанту. Авіація провела понад 310 літако-вильотів — її загальний наліт складає 240 годин. А дайвери здійснили близько 300 занурень — загальний час їхнього перебування під водою склав 75 годин.

Віталій ПАНЧИШИН

Виявлення підводного човна S 349 «Батирай» під час навчань

на висоті 300 й 500 метрів над рівнем моря. Власне, саме так і було знайдено «Батирай», утім, це не єдиний спосіб пошуку.

— У своїй роботі ми застосовуємо не один спосіб виявлення ПЧ. Насамперед можна знайти його візуально, але найчастіше за допомогою радіолокаційного або магнітометричного контролю. Залежно від завдання ми можемо встановити поле буїв чи безпосередньо застосовувати допоміжну гідроакустичну станцію (ДГС), — поділився деталями роботи стосовно пошуку субмарин офіцер вертолітної ескадрильї морської авіаційної бригади Сергій Коломієць. — Гелікоптер зависає на висоті 25 метрів та опускає під воду ДГС. У нашому випадку цього достатньо, щоб знайти такий човен, як «Батирай», середня глибина занурення якого становить 250 метрів.

Отже, сьогодні можливості щодо пошуку ПЧ дещо обмежені, оскільки наші протичовнові корвети, які саме й призначено для пошуку ПЧ і мають потужні антени, які опускаються під воду, захопили росіяни та, найімовірніше, уже давно стали «донорами». Зате ми маємо фрегат «Гетьман Сагайдачний» і морську авіацію. Якраз на останню й роблять ставку з огляду на умови, що склалися. І цьогорічні навчання «Сі Бриз» засвідчили, що ВМС ЗС України здатні виконувати такі операції, попри те, що росіяни захопили протичовнові кораблі. Гелікоптери отримують модернізоване обладнання для пошуку підводних човнів. І навіть наші морські авіатори відзначали, що російські «Варшав'янки» вже неодноразово потрапляли на гідроакустичний «гачок» українських морських льотчиків.

Олександр ЗАВТОНОВ

«Посейдон» може здійснювати патрулювання на швидкості усього 320 кілометрів на годину

ПАНУВАННЯ «ПОСЕЙДОНА» У МОРІ ТА ПОВІТРІ

ПІД ЧАС ПЕРШОГО КОНТРОЛЬНОГО ПОЛЬОТУ НАД ЧОРНИМ МОРЕМ НА БОРТУ АМЕРИКАНСЬКОГО НОВІТНЬОГО ПАТРУЛЬНОГО ПРОТИЧОВНОВОГО ЛІТАКА Р-8 «ПОСЕЙДОН» ПЕРЕБУВАВ ЖУРНАЛІСТ «НАРОДНОЇ АРМІЇ»

На початку травня нинішнього року однією з обговорюваних у ЗМІ подій стало небезпечне зближення російського Су-27 із розвідувальним літаком «Посейдон» ВМС США, який виконував звичайне патрулювання в міжнародному повітряному просторі над Чорним морем

Протягом кількох хвилин під час нібито перехоплення росіянин був на відстані близько шести метрів. А оскільки американські кораблі й літаки діють у районі Чорного моря відповідно до міжнародного законодавства, то цей маневр було оцінено як неправомірний. Але навіть попри те, що такі дії могли призвести до непотрібного загострення відносин між країнами, пропагандисти Кремля ще довго забризкували слиною інформаційний простір.

Два місяці потому американські військові моряки вирішили знову полоскотати нерви нашому північному сусідові, задіявши свій новітній патрульний протичовновий літак Р-8 «Посейдон» у міжнародних військово-морських навчаннях «Сі Бриз-2017». Під час першого контрольного польоту над Чорним морем на борту американського розвідника перебували також військові журналісти. Як з'ясувалося, ми стали першими та єдиними українцями, які зазирнули у світ таємничих пригод Пентагону.

Цілком може бути, що хтось із читачів уже літав на борту «Посейдона». Точніше, на борту «Боїнга-737», на базі якого створено літак-розвідник. Проте як усередині, так і ззовні військовий літак дуже відрізняється від свого цивільного побратима.

Зокрема, однією з особливостей військового літака є наявність під крилом підвіски для протикорабельних ракет, а у хвостовій частині фюзеляжу — отвору для запуску радіогідроакустичних буїв і бомболюка для пуску протичовнових торпед і глибинних бомб. У хвості також розміщено систему попередження про ракетний напад. Це два невеликих віконця, схожих на лінзи фотоапарата. Такі ж віконця розміщено в обтічниках на правому й лівому борту фюзеляжу. На кожному з них є невеличкий напис «Вікно може бути гарячим». Це свідчить про те, що в системі застосовано лазер.

Однак головне, що відрізняє військовий літак, це повна відсутність ілюмінаторів, за винятком двох великих вікон на обох бортах фюзеляжу для здійснення візуального спостереження та фотографування.

І ось він — довгожданий зліт. Мені пощастило зайняти місце офіцера зв'язку в самісінькій кабіні. На ньому відчуваєш себе безпосереднім учасником процесу та маєш змогу спостерігати за діями командира Р-8 і другого пілота.

— Напевно, наш «Посейдон» не такий граціозний, як винищувач-невидимка F-35, але в певному сенсі він відіграє найважливішу роль у відстеженні переміщення кораблів та особливо підводних човнів у великих водах Світового океану, а в разі бойових дій — у їх знищенні, — ділиться під час польоту деякими таємницями командир екіпажу Р-8 капітан-лейтенант Ерік Скотт. — Літак може здійснювати патрулювання на швидкостях усього 320 кілометрів на годину, залишаючись у повітрі тривалий час. Разом із тим, максимальна швидкість у нього становить 900 кілометрів на годину. Водночас «Посейдон» — досить грізна бойова машина не тільки завдяки унікальним можливостям контролю над величезними просторами океану та береговими ділянками континентів, а й завдяки можливості застосування сучасного високоточного озброєння.

> **«ПОСЕЙДОН» — ГРІЗНА БОЙОВА МАШИНА НЕ ТІЛЬКИ ЗАВДЯКИ УНІКАЛЬНИМ МОЖЛИВОСТЯМ КОНТРОЛЮ НАД ВЕЛИЧЕЗНИМИ ПРОСТОРАМИ ОКЕАНУ ТА БЕРЕГОВИМИ ДІЛЯНКАМИ КОНТИНЕНТІВ, А Й ЗАВДЯКИ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНОГО ВИСОКОТОЧНОГО ОЗБРОЄННЯ**

За його словами, на випадок бойових дій «Посейдон» може бути оснащено п'ятьма ракетами «Гарпун» із дальністю пуску 240 кілометрів, глибинними бомбами або торпедами. Також літак має спеціальне пристосування для пуску з великої висоти, завдяки якому легкі 324-міліметрові торпеди перетворюються на бомби, що планерують у повітрі, з керуванням по GPS. Їх можна скидати з висоти до дев'яти тисяч метрів. Потрапивши у воду, така торпеда скидає крила, і її наводять на ціль за допомогою бортового гідролокатора.

На жаль, наша бесіда з командиром переривається виконанням ним складних маневрів навколо Одеського газового родовища, тож в мене виникає можливість поспілкуватися з операційними офіцерами.

П'ять робочих місць операторів розташовано по лівому борту. Серед них є місця для двох операторів радарів, офіцера з комунікації та зв'язку, акустика, а також для тактичного координатора. Останній за ієрархією перебуває на одному рівні з командиром літака. Комп'ютери «Посейдона» передають дані в єдину систему, створюючи для операторів комплексну картину обстановки. Далі ці дані передають кораблям, літакам, береговим службам і вищим штабам.

За словами тактичного координатора капітан-лейтенанта Зіммермана, пошукове бортове радіоелектронне обладнання «Посейдона» не можна класифікувати як вузькоспрямоване протичовнове, воно також здатне здійснювати оптико-радіотехнічну розвідку. Зокрема, бортовий радіолокаційний комплекс може виявляти великі надводні кораблі типу «авіаносець» на відстані до 450 кілометрів, а «есмінець» — близько 329.

— За певний проміжок часу РЛС робить кілька десятків тисяч «сканів» цілі. У підсумку формується точна тривимірна радіолокаційна «картинка», тому є можливість не тільки класифікації, а й ідентифікації об'єкта, — зазначив Олександр Зіммерман.

До речі, цікаво було дізнатися про наявність на борту «Посейдона» новітнього пошукового радару, що являє собою двосторонню активну фазову антенну решітку, яка застосовується для перешкод «кібер-загрозам» і навіть для ведення «кібервійни». А також про наявність на літаку навіть вуглеводневих датчиків, які можуть уловлювати вихлопи палива з підводних човнів.

Літак також озброєний і оптико-електронною станцією з датчиками телевізійних і інфрачервоних діапазонів. Телевізійний канал має роздільну здатність 1920x1080 пікселів, а також потужний оптичний і цифровий зум, завдяки чому "Посейдон" може вести оптичну розвідку з декількох десятків кілометрів. За допомогою даного пристрою оператор бачить будь-які малорозмірні плавзасоби, військову техніку та навіть персонал ймовірного противника.

Під час польоту над Одеським газовим родовищем, «Посейдон» не тільки зафіксував курсування вздовж вишок, що захоплені російськими спецпризначенцями, морського буксиру та розвідувального корабля Чорноморського флоту Росії ССВ-201 «Приазов'я», а ще й зробив портретні знімки командирів і озброєних членів екіпажу кораблів країни-агресора.

Покружляв над Чорним морем ще дві години ми, переповнені емоціями, повернулися до Одеси. Зазначимо, що назви літаків патрульно-розвідувальної авіації запозичені з грецької міфології. Попередники мали назви «Нептун» і «Оріон». Літак Р-8 отримав ім'я античного бога Посейдона, що панує на морі та над усім, що з ним пов'язано. І ми в цьому переконалися.

Євгеній СИЛКІН

АМЕРИКАНСЬКІ НАЦГВАРДІЙЦІ ВРЯТУВАЛИ ЛЬВІВ'ЯН В ОХОПЛЕНОМУ ПОЛУМ'ЯМ БУДИНКУ

Шестеро військовослужбовців 1-го батальйону 279-го полку 45-ї Бригадної бойової групи Національної гвардії США (штат Оклахома), які беруть участь у тренувальній місії в складі «Об'єднаної багатонаціональної тренувальної групи — Україна» (JMTG-U) у Міжнародному центрі миротворчості та безпеки Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, перебували у Львові на екскурсії. У центрі міста, неподалік від Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької, вони раптом побачили густий дим над одним із будинків. Американські бійці кинулися туди.

Коли вони добігли до місця події, рятувальників іще не було. Горів другий поверх. Дим утруднював дихання. Вони одразу почали стукати в усі двері, аби привернути увагу мешканців. Мовний бар'єр додавав труднощів. Проте люди швидко розуміли, що їм загрожує небезпека. До приїзду рятувальників американцям удалося евакуювати третій поверх. Оклахомські нацгвардійці діяли впевнено, адже серед них був волонтер-пожежник Нельсон Діз із міста Краудер, що в окрузі Пітсбург. Він чітко знав: їм потрібно швидко рухатися й рятувати людей із полум'я.

Як повідомила прес-офіцер 45-ї Бригадної бойової групи Національної гвардії США капітан Кейла Крістофер, про цей мужній учинок Метью Одома, Нельсона Діза, Вінсента Гамерікгауса, Келлара Джексона, Аарона Мура та Кевіна Полка повідомлено в Міністерство національної безпеки США. Туди надіслано всі підтверджувальні документи, і, за рішенням цієї установи, шестеро героїв можуть отримати найвищу солдатську нагороду — бронзову «Медаль для солдата» (Soldier's Medal), яку затвердив Конгрес США 1926 року. Слід зауважити, що цієї нагороди удостоюють військовослужбовців армії США за мужній учинок поза бойовими діями, тобто в мирному житті.

Вадим БАКАЙ

КУРСИ ЛІДЕРСТВА — ОКРЕМИЙ НАПРЯМОК ПІДГОТОВКИ СЕРЖАНТІВ

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СЕРЖАНТСЬКОГО КОРПУСУ — ОБОВ'ЯЗКОВА ПЕРЕДУМОВА ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Досвід бойових дій на Сході України підтвердив нагальну необхідність розвитку професійного сержантського корпусу в українській армії. І на цьому напрямку нині ведеться активна робота. Про це, зокрема, йшлося під час нещодавнього брифінгу за участю головного старшини Збройних Сил України — начальника Управління по роботі з сержантським складом Генерального штабу ЗС України старшого прапорщика Олександра Косинського

Інтенсивність вишколу війська сьогодні значно зросла

— Створення, становлення й розвиток професійного сержантського корпусу українського війська зараз відбувається відповідно до положень Концепції розвитку професійного сержантського і старшинського складу Збройних Сил України, — зазначив Олександр Косинський. — До 2020 року він не поступатиметься сержантському корпусу армій провідних країн світу.

Так склалося, що впродовж кінця 1990-х — початку 2000-х років статус сержантів був помітно понижений. Рівень їхньої відповідальності та повноважень було значно знижено, а більшість службових функцій перекладено на молодших офіцерів. Це призвело до значного зменшення ефективності управління підрозділами та погіршення забезпечення заходів бойової підготовки й підтримання військової дисципліни.

До початку бойових дій на Сході України не всі командири приділяли достатню увагу питанням ефективного відбору кандидатів на сержантські посади — виявленню в них певних лідерських і морально-психологічних якостей. Не приділялася належна увага і професійній підготовці сержантів. Вважалося, що основним методом вишколу військовослужбовця є самопідготовка, а левову частку необхідних знань та вмінь вони мають набувати під час різного роду навчань і польових виходів. При цьому кількість професійних курсів з тренінгу молодших командирів була незначною. І знову ж таки практично не приділялася увага вихованню сержантів-лідерів. Слід зауважити: раніше більшість таких посад обіймали строковики, що, відповідно, унеможливлювало професіоналізацію сержантського корпусу.

— Досвід бойових дій підтвердив нагальну необхідність розвитку професійного сержантського складу. Задля цього тепер вживається низка заходів щодо стимулювання проходження військової служби на сержантських і старшинських посадах, — сказав старший прапорщик Олександр Косинський.

Зокрема створюється ефективна система мотивації військовиків, підвищуються соціальні стандарти проходження військової служби. Так, збільшено рівень грошового забезпечення за окремими посадами сержантського і старшинського складу. Триває робота над проектом постанови Кабінету Міністрів України щодо запровадження нової системи грошового забезпечення сержантів з урахуванням підходів, прийнятих у збройних силах країн Північноатлантичного альянсу. До Верховної Ради України подано законопроект про надання всім категоріям військовослужбовців військової служби за контрактом права на одержання компенсації за піднайом житла.

— Загалом формування професійного сержантського корпусу є обов'язковою передумовою професіоналізації Збройних Сил України. На цьому неодноразово наголошував і Президент України, — підкреслив головний старшина Збройних Сил України.

У результаті реформи сержантський і старшинський склад Збройних Сил України має набути спроможності взяти на себе основне навантаження щодо бойового навчання й виховання особового складу в підрозділах та виконання ними завдань за призначенням як у мирний час, так і в особливий період.

Робота над створенням та розвитком професійного сержантського складу здійснюється комплексно за декількома напрямами.

— Зокрема розширено інститут посад сержантського складу. Введено низку посад такого складу в органах військового управління всіх рівнів. Розроблено дорожню карту й триває робота над заміщенням окремих офіцерських посад посадами сержантського складу в підрозділах і штабах. Розроблено та подано до Верховної Ради України законопроект щодо запровадження нового переліку військових звань сержантського і старшинського складу, — повідомив Олександр Косинський.

НИНІ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ТРИВАЄ РОБОТА ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЧОТИРИРІВНЕВОЇ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ СЕРЖАНТІВ, ЯКА ВІДПОВІДАТИМЕ ВИМОГАМ АРМІЙ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ

Також удосконалюється система професійної підготовки солдатів і сержантів. Для цього у Збройних Силах України створено центри підготовки сержантського складу, які за структурою, функціями і завданнями практично тотожні відповідним навчальним закладам країн НАТО. Запроваджено курси лідерства базового та середнього рівнів, дворівневий вишкіл інструкторів. При цьому навчання лідерству винесено як окремий напрямок підготовки сержантів. Адже, як показала практика, навіть якщо сержант — професіонал своєї справи, але не є лідером, то він не може ефективно командувати підрозділом і виконувати бойові завдання.

Нині також триває робота щодо впровадження чотирирівневої системи підготовки сержантів, яка відповідатиме вимогам армій провідних країн світу. Передбачається формат короткострокових курсів, термін навчання на яких становитиме не більше трьох місяців. Як показує досвід, довгострокове навчання сержантів недостатньо ефективне.

На курсах готуватимуть сержантів до виконання обов'язків на конкретній посаді. Наприклад, на базовому рівні навчатимуть командирів відділень, на середньому — головних сержантів взводу і роти, на підвищеному — головних старшин батальйону, на вищому — головних старшин полків, бригад і вище.

— Окрім цього, наші військові навчаються в сержантських школах, академіях та коледжах країн — членів НАТО. Зокрема у Школі НАТО (м. Обераммергау, Німеччина). Також інструктори з США, Канади, Великобританії, Латвії, Литви проводять низку курсів з підготовки сержантів у військових частинах Збройних Сил України, — зазначив старший прапорщик Олександр Косинський.

Нині розширено права і повноваження сержантського складу, розподілено відповідальність між офіцерами і сержантами. Для цього внесено зміни до функціональних обов'язків молодших командирів, що значно доповнило їхні права та повноваження. Відпрацьовано законопроект щодо внесення відповідних змін до статутів Збройних Сил України, який зараз перебуває на погодженні.

— Вдосконалюється і порядок проходження військової служби, створюється дієва та сучасна система кадрового менеджменту. Зокрема змінено на краще підхід до щорічного оцінювання військовослужбовців, триває робота з упровадження прозорої процедури призначення на сержантські посади на конкурсній основі. Радам сержантів військових частин надано повноваження щодо розгляду і погодження кандидатів під час призначення на посади сержантського та старшинського складу, — підсумував головний старшина Збройних Сил України.

Роман ВУС

ПОНАД 3,5 ТИСЯЧІ СЕРЖАНТІВ ЗА ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АТО ВІДЗНАЧЕНО ДЕРЖАВНИМИ НАГОРОДАМИ

Упродовж проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей понад 3,5 тисячі сержантів та старшин Збройних Сил України відзначено державними нагородами. З них два військовослужбовці удостоєні звання Героя України. Це старший сержант Олег Міхнюк та молодший сержант Ігор Зінич (посмертно). Понад 100 сержантів за успішне виконання бойових завдань двічі та тричі відзначені державними нагородами. А військовослужбовець 79-ї окремої десантно-штурмової бригади старший сержант Павло Чайка став повним кавалером ордена «За мужність» і отримав офіцерське звання «молодший лейтенант».

Інф. «НА»

ВДВ: БОЙОВІ СПРОМОЖНОСТІ ТІЛЬКИ ЗРОСТАТИМУТЬ

2 СЕРПНЯ — ДЕНЬ ВИСОКОМОБІЛЬНИХ ДЕСАНТНИХ ВІЙСЬК

З яким підсумковим багажем підійшли українські Високомобільні десантні війська до своєї чергової річниці із часу їхнього створення, розповів командувач ВДВ ЗС України, генерал-лейтенант Михайло Забродський

Звісно, були численні навчання, виконано чимало серйозних бойових завдань у районі АТО, здійснено багато спільних заходів з іноземними партнерами. Але попереду ще багато роботи, аби і вишкіл, і забезпечення сучасною технікою, і аспекти побутової влаштованості родин «крилатих піхотинців» набули максимально можливої довершеності.

— Товаришу генерал-лейтенанте, що додав у скарбницю успіху ще один рік розбудови нового українського десантного війська?

— Передусім значно розширено обсяг і надано новий зміст заходам бойової підготовки. Ми намагалися використати цей рік саме для того, щоб набути кращих бойових оперативних спроможностей, опанувати нові навички, прийоми застосування озброєнь і військової техніки, виконання широкого спектра завдань. Якщо вести мову про розвиток військ у цілому, то зауважу, що триває формування низки нових частин, які збільшать наші можливості. Цьогоріч активізувався процес технічного переоснащення ВДВ, зокрема сучасними зразками вітчизняного виробництва. Впроваджуємо пілотні проекти щодо підготовки й організації життєдіяльності наших частин. Поглиблюємо співпрацю з іноземними партнерами, здебільшого з країн НАТО. Ухвалено нові плани й програми подальшого розвитку Високомобільних десантних військ.

У навчальному процесі ми не лише враховуємо здобутий досвід під час рейдів 2014-го тилами противника, скажу більше: він лежить в основі нинішнього вишколу десантників. Переконаний, що рейд, як форма бойових дій, має перспективу й потребує подальшого розвитку.

— Як зробити, щоб максимально повно зібрати бойовий досвід ВДВ у перебігу АТО, акумулювати його так, щоб він став у пригоді молодим десантникам?

— Є два способи вирішення цього завдання. По-перше, бойовий досвід треба закріплювати в посібниках, настановах, методиках, наказах тощо. Його варто так формалізувати, щоб він ставав правилом життя й керівництвом до дії. Цей метод, з одного боку, найефективніший, а з другого, він має відому інерцію, бо на перевидання згаданих документів та літератури, а це творчий і технічний процес, потрібен час, якого завжди бракує. Другий спосіб — живе, безпосереднє передавання досвіду від його носіїв до тих, що тільки-но зростають у власній майстерності як десантники. Цей шлях наразі пріоритетний, адже він доволі дохідливо-гнучкий у формах передачі інформації, і ми ним активно користуємося.

— Нині в українському війську формується професійний сержантський корпус. Які його особливості в десантних частинах?

— Специфіка ролі сержанта-десантника, звісно, існує. Вона виходить з особливостей застосування та спектра нашого функціоналу. Приміром, під час виконання завдання за лінією бойового зіткнення в тилу противника є високою ймовірність того, що сержант стане головним військовим начальником для групи солдатів і навіть певного підрозділу. Він не завжди матиме змогу порадитися, зв'язатися, щось уточнити в офіцера. Тому роль сержантів у десантних підрозділах надзвичайно важлива. Саме на здатності підтримувати таку автономність ми робимо акцент у процесі їхньої підготовки.

— Чи випадало спостерігати конфлікти досвідів — умовно кажучи, старої школи й покоління бійців, загартованих в АТО? Можливо, саме партнерство, що є матрицею взаємин на рівнях «начальник — підлеглий», «старший — молодший» в арміях НАТО, наблизить нас до формування нових традицій у війську?

— Відвертої конфронтації не бачив. Принаймні у ВДВ молодші командири, підготовані за радянськими стандартами, швидко адаптуються. Але певні ситуації таки існують. Шлях до згаданого партнерства непростий. Дуже важко насаджувати нові й ламати давні традиції, психологію, особливо командного складу зі значним терміном служби. Але ми наполегливо працюємо над формуванням підходів і механізмів партнерства. Взаємна залежність часто впливає як на індивідуальний, так і на колективний успіх, виживання в бою. І в цій роботі ми маємо серйозні шанси досягти прогресу.

ЦЬОГОРІЧ АКТИВІЗУВАВСЯ ПРОЦЕС ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕОСНАЩЕННЯ ВДВ, ЗОКРЕМА, СУЧАСНИМИ ЗРАЗКАМИ ОВТ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА. УПРОВАДЖУЄМО Й ПІЛОТНІ ПРОЕКТИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЕСАНТНИХ ЧАСТИН

— Як повинен працювати сучасний кадровий добір у десантне військо? Можливо, у бригадах варто відкривати рекрутингові центри, на зразок тих, що діють у багатьох країнах світу?

— Ураховуючи міжнародний досвід, програма рекрутингу за багатьма показниками справді перспективніша за систему військкоматів, що діє нині. У моєму розумінні, рекрутинговий центр — структура, яка поєднує функції агітації на військову службу, профорієнтації та призову. Це сучасний формат і серйозний крок до нової моделі професіоналізації війська. Імовірно, доцільно запровадити й випробний термін, щоб кандидат на службу зрозумів, чи варто присвячувати життя цій стезі. Принаймні наш особовий склад здебільшого проходить початковий вишкіл — своєрідне випробування у Навчальному центрі ВДВ, і тільки потім військовослужбовців направляють у частини. Такий підхід ми відстоюватимемо та вдосконалюватимемо надалі.

— Чи є служба в армії, зокрема у ВДВ, своєрідним соціальним ліфтом? Багато колись мобілізованих десантників нині залучено до реформування країни. Приміром, той же Євген Жуков, відомий як заступник комбата 79-ї бригади з позивним «Маршал», тепер очолює департамент патрульної поліції Нацполіції України.

— Соціальний ліфт — словосполучення, що доволі точно відображає процеси, про які йдеться. І те, що люди, які в нас служили, знаходять себе в інших сферах, досягають високих щаблів у державному управлінні, бізнесі, тільки підтверджує, що в десанті служать найкращі. А колишніх десантників не буває: характер воїни проявлятимуть до кінця своїх днів.

— Чи сталися прориви в технічному забезпеченні «крилатої піхоти», які нові зразки озброєнь і спорядження пройшли випробування у Високомобільних десантних військах?

Командувач ВДВ ЗС України генерал-лейтенант Михайло Забродський

— Цей процес відбувається, щоправда, не так швидко, як хотілось би. Ми повністю оновили парк засобів зв'язку. Дещо повільніше, але оновлюємо парк бойових машин вітчизняного виробництва. Нині в нас проходять апробацію та вдосконалення з подальшим прийняттям на озброєння сучасні системи розвідки й управління вогнем. Доброю традицією стала наша взаємодія з виробником. Фактично тепер ми задаємо тон у замовленні техніки з потрібними саме нам характеристиками. Багато зразків ОВТ проходили й проходять тернистий шлях становлення саме у ВДВ.

— Ваше бачення майбутнього українських ВДВ. До якого ідеалу прагнете, до якого стандарту хотіли б привести десантне військо?

— Потрібно зробити ще дуже багато. І річ не тільки в розширенні та розбудові організаційної структури, а й в продовженні переоснащення сучасними зразками озброєння та військової техніки з подальшим удосконаленням системи бойової підготовки, бо ще забагато лишилося незламним із довоєнних часів. Ми повинні цілком відмовитися від повітрянодесантної техніки радянських зразків і перейти на кращі взірці, бажано, вітчизняного оборонпрому. Успіхи в нашому вишколі оцінюватиме противник. Тому критично важливими є наповнення та масштабність заходів бойової підготовки. Бо маневреність є основою сучасної війни, запорукою виконання завдань і виживання на полі бою, стрижнем усіх наших заходів підготовки. Зокрема, недавно ми успішно відпрацювали навчання з послідовного перекидання на великі відстані та в різний спосіб у взаємодії з іншими видами й родами військ значних наших сил. Я пишаюся досягненнями українських Високомобільних десантних військ і вірю, що їхня бойова спроможність тільки зростатиме! І нам є із чим зустріти свято, з яким я щиро вітаю своїх бойових побратимів!

P.S. Дякуємо генерал-лейтенанту Михайлу Забродському за змістовне інтерв'ю і зауважимо, що за традицією, яка склалася в останні роки, Високомобільні десантні війська відзначають своє свято в одній з військових частин. Цього року це буде 25-та ОПДБр, в яку приїдуть представники від інших бригад. Десантників привітають артисти, волонтери, колеги по зброї, високопосадовці, загалом заплановано цікаву програму врочистостей.

Розмову вів Геннадій КАРПЮК

«ПРАПОР ВДВ ЗАКРІПИВ НАД СТЕПАНІВКОЮ, ЩОБ ВОРОГ БАЧИВ, ІЗ КИМ МАЄ СПРАВУ!»

ПРО БОЙОВІ БУДНІ ТА РЕЙДИ В ТИЛ ВОРОГА РОЗПОВІДАЄ РОЗВІДНИК ДЕСАНТНО-ШТУРМОВОЇ БРИГАДИ

Перший день весни 2014 року. Субота. Довгоочікуваний вихідний після двотижневого відрядження. Розвідник однієї з бригад ВДВ Віктор заходить додому. Але всього за кілька хвилин домашній затишок перериває дзвінок: «Негайно в частину!» І Віктор уже в таксі, підганяє водія, бо його командир не любить запізнень. «Усім підготуватися до виїзду! Можливе десантування!» — рубає долонею повітря командир у казармі. Віктор розуміє: назріває щось серйозне…

Тепер розвіднику важко повірити, що минуло вже більше як три роки війни. За цей час змінилося не тільки місце його служби. Змінилося саме життя. Найгірше те, що власного дому він тепер не має. Адже родом він із тимчасово окупованої Горлівки…

За спеціальністю Віктор — розвідник. Про більшість своїх виконаних завдань він не має права розповідати. Але про те, що їх він виконав успішно, свідчать його бойові нагороди. Не свідчитимуть вони лише про його фронтовий фарт, бо із найважчих боїв виходив неушкодженим до прикрого дня в «нудному» позиційному протистоянні.

— Поранило мене 28 квітня, — розповідає боєць. — Із самого ранку російські окупанти поступово посилювали інтенсивність обстрілів. У нашому бліндажі було дві бійниці. З однієї стріляв Стас, мій бойовий товариш, з другої — я. Коли ворог застосував великий калібр, я перейшов на позицію для стрільби з РПГ. Відпрацював по противникові, повернувся на попередню позицію. Щойно ступив за поріг бліндажа, як за три метри від мене ліг ВОГ. Три осколки — у спину, поперек і ногу…

Віктор тоді не хотів їхати в шпиталь, але медики категорично наполягали на госпіталізації. Довелось підкоритися. Протягом тижня йому зробили кілька операцій і залишили на місяць у шпиталі для відновлення. Але на вимушеному дозвіллі думки десантника були про одне: як чимскоріше повернутися на фронт до побратимів.

Віктор гадає, що, не зважаючи на поранення, йому знову пощастило, адже осколки не зачепили жодного життєво важливого органа.

Найінтенсивнішим із військової точки зору для Віктора був 2014 рік. Довелося багато де побувати: Карачун, Савур-Могила, Петровське, Степанівка…

«УСЮДИ ГОРИТЬ ТЕХНІКА, РВУТЬСЯ БОЄКОМПЛЕКТИ, А МИ БІГАЄМО ПО ПОЛЮ, ШУКАЄМО Й ВИТЯГУЄМО ХЛОПЦІВ. ЗА ДЕНЬ ДОПРАВИЛИ ДО МЕДИКІВ ВІСЬМОХ БІЙЦІВ»

— Однією з найгарячіших точок для мене була Семенівка. Там точилися надзвичайно важкі бої. Російські окупанти поливали нас вогнем з усього наявного в них озброєння. У ті дні ми втратили два вертольоти… Потім наш підрозділ зачищав Красний Лиман. Під час цієї операції ми викрили кілька схованок, де ховався ворог і зберігалася зброя та боєприпаси. Знайдений арсенал передали відповідним органам. Іще більше зброї вилучили в Степанівці. Нею можна було б озброїти, мабуть, ще один підрозділ. До речі, там же, на водонапірній вежі, я встановив прапор українських ВДВ, щоб ворог бачив, із ким має справу!

Віктор брав участь і в рейдах у тил ворога на велику глибину, побував у місцинах за кілька кілометрів від українсько-російського кордону. Деякі планові кількаденні виходи не раз перетворювалися на місячні рейди.

— У Степанівці, коли нас укотре накрила ворожа артилерія, мені довелося з моїм товаришем Миколою рятувати й евакуювати в тил поранених. Того дня ми везли допомогу медичній роті. Ворожий обстріл застав нас іще в дорозі. Приїжджаємо на місце — усі сидять в укриттях. Рація розривається: просять медичну евакуацію, оскільки багато поранених. Питаю: «Хто водій «Таблетки»? Там ваших хлопців «арта» накрила. Треба поранених вивезти…» А він нам: «Ви чуєте, як бахкає? Хай трохи заспокояться». Недовго думаючи, стрибаємо із Миколою у наш Patrol і мчимо по поранених. Усюди горить техніка, рвуться боєкомплекти, а ми бігаємо по полю, шукаємо й витягуємо хлопців. За день доправили до медиків вісьмох бійців…

Розвідник пригадує ще один важкий фронтовий епізод. Під час передислокації з Кривої Луки його бійці як завжди вели колону в головному дозорі. Щойно вони перетнули міст через річку, як у перший БТР влучив ворожий РПГ. Віктор їхав у другому бронетранспортері, тому разом із двома товаришами миттєво кинувся рятувати поранених. Ворог гатив з усіх боків, проте десантники, відстрілюючись, продовжували витягувати «трьохсотих». Утрьох вони тоді винесли шістьох поранених побратимів.

— У цьому бою поранило й мого друга Сергія, йому серйозно пошкодило руки та ноги, посікло осколками обличчя, шию, спину, поперек. Пам'ятаю, як Сергій, поглянувши на свою ліву руку з відірваними пальцями, спочатку почав лаятися, а потім зажурився: «І як я тепер на гітарі гратиму?..»

Узагалі Вікторові хотілось би забути майже всі події трьох років війни, крім фронтової дружби, яка назавжди залишиться в його серці. Коли ми з ним розставалися, він раптом узявся за мобільник: «Щось я давно Сергієві не телефонував…»

Олександр ОЛЕХНОВИЧ

ВЗВОД ОЛЕКСІЯ ПРОЙШОВ УСІ 470 КІЛОМЕТРІВ РЕЙДУ

Десантник Олексій Г.

У липні 2014 року десантний взвод під командуванням Олексія Г. отримав завдання узяти під контроль трасу, якою російські окупанти перекидали підкріплення та боєприпаси. На підсилення десантникам придали два танки із механізованої бригади. Офіцер, виходячи із обстановки, вирішив діяти засідковим методом, застосовуючи панцирники як головний вогневий засіб.

Надвечір першої ж доби на засідку вийшла велика колона ворожих КАМАЗів із живою силою та боєприпасами. Зорієнтувавшись, офіцер скомандував танкістам першими відкрити по ній вогонь із мінімальної дистанції, а потім долучитися решті бійців. Згодом з'ясувалося, що саме таке рішення дозволило перекрити колоні шлях до відступу й повністю її знищити. На ранок від усіх вантажівок залишилися тільки обгорілі остови.

Дії командира в цьому бою характеризують Олексія Г. як досвідченого та професійного військового, що, миттєво зорієнтувавшись у складній бойовій обстановці, знайшов правильне рішення та зберіг життя підлеглим.

По закінченні навчання на факультеті високомобільних десантних військ Академії сухопутних військ у Львові Олексія направили служити в 13-й окремий аеромобільний батальйон. Бійці цього підрозділу мали чималий досвід участі в миротворчих операціях та багатонаціональних спільних навчаннях, він був укомплектований винятково контрактниками. Саме тому на початку 2014 року його першим перекинули спочатку на кордон з окупованим Кримом, а згодом і на Схід країни.

— Під час боїв я змінив своє ставлення до піхотинців, а особливо до танкістів, — розповідає офіцер. — Коли навчався в академії, ми вважали, що саме десантники — найпотрібніші та найкрутіші. Але за підтримки танків та у взаємодії з механізованими підрозділами ми більш ефективно виконували бойові завдання зі знищення ворога.

Прикладом того є чіткі дії десантників 95-ї бригади та піхотинців 30-ї механізованої бригади під час славнозвісного рейду. У червні 2014 року ці підрозділи звільнили Савур-Могилу, населені пункти Степанівку та Маринівку, встановили контроль над переправами через річку Міус та забезпечили вихід з оточення підрозділів 24-ї, 72-ї та 79-ї бригад. Взвод Олексія пройшов 470 кілометрів рейду, з боями подолавши 170 кілометрів по тилах ворога. Саме там українські бійці віч-на-віч зустрілися з регулярними частинами Збройних сил Російської Федерації та добряче їх пошматували.

Сергій ЖМУРКО

ЛИШЕ ЗА РІК В УКРАЇНІ СФОРМОВАНО ЧОТИРИ НОВІ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

ТІЛЬКИ 12% ОХОЧИХ СТАТИ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦЯМИ ПРОХОДЯТЬ ВІДБІРКОВИЙ КУРС

29 липня — День Сил спеціальних операцій ЗС України. Про становлення цього роду військ розповідає їхній командувач генерал-майор Ігор Луньов

— Сили спеціальних операцій як окремий рід військ існують уже півтора року. Які зміни відбулися за цей період?

— За цей час виконано всі завдання першого етапу формування. Ми укомплектували командування, відбувається оперативна підготовка офіцерів. До складу ССпО ввійшли всі наявні частини спеціального призначення та інформаційно-психологічних операцій. Також протягом 2016 року ми фактично з нуля сформували чотири нові військові частини. Головні зусилля зосередили на створенні навчально-тренувального центру.

Він функціонує, вже були перші випуски інструкторів. Триває набір на четвертий курс. Цікаво, що якщо для набору на перший курс наші офіцери їздили по частинах Збройних Сил, шукаючи кандидатів, то нині в нас велика кількість охочих на одне місце.

Нині стоїть завдання за 2017 рік привести нашу нормативну базу до стандартів НАТО. Цей процес довгий, виникають деякі складнощі, адже розуміння стандартів НАТО в усіх різне. Тому ми активно співпрацюємо з представниками Альянсу. Вони нам допомагають, а ми — їм. Є радники тактичного рівня, оперативного, стратегічного. Є один із генералів, який усе життя провів у військах спеціального призначення, командував усім, чим можна командувати. У бойову роботу радники не втручаються, але співпрацюємо досить успішно. Маємо досвід війни, який вони вивчають, а ми беремо в зарубіжних колег те, що нам потрібно.

Нещодавно нашим офіцерам, які володіють англійською мовою, запропонували стажуватися у відповідних підрозділах НАТО. Я проаналізував: виявилося, поки що не всі офіцери мають достатній рівень володіння іноземною мовою. Тому наші військовослужбовці наполегливо вивчають англійську. Ми брали участь у навчаннях, отримали досить високу оцінку, словом, процес триває.

— Чи можна докладніше розповісти про курси підготовки?

— Людина має чітко розуміти специфіку нашої служби, а відтак вона має пройти відповідний кваліфікаційний курс протягом шести місяців. На сьогодні цей курс спецпризначення проходять не всі: лише близько 12 відсотків від охочих. Кожен, хто йде на службу в полки спецпризначення, проходить такий кваліфікаційний курс. Навчання в нас дуже непросте, надважке фізично й психологічно, але людина має змогу будь-якої миті торкнутися дзвону на полігоні, і це буде знаком, що вона покидає навчання. Але ті, котрі витримали та дійшли до кінця, — це найсильніші й найпідготовленіші бійці.

Навчальні центри забезпечено фінансово, нині триває їх обладнання всім необхідним.

— Ми добре пам'ятаємо, які труднощі були з ухваленням закону про ССпО. Що на сьогодні з юридичним станом Сил спеціальних операцій?

— Закон є, але до нього має ще бути положення, воно таємне. Тому скажу так: ми працюємо над цим, а це такий моторошний, особливо для військових, процес. Закон — це дуже загально. Наприклад, написано, що «відбуваються спеціальні дії». А що воно таке, треба описати детально, тому що ми маємо працювати в рамках закону. Ми нарешті все описали, положення пройшло нашу комісію в Міністерстві оборони, погоджено в Міністерстві юстиції, а тепер готуємо на Адміністрацію Президента. Не повинно бути ситуації, що де-факто ми завдання виконуємо, а де-юре не маємо на це права.

Командувач Сил спеціальних операцій ЗС України генерал-майор Ігор Луньов

— Однією з невід'ємних частин війни нині є інформаційна складова. Підрозділи Інформаційно-психологічних спеціальних операцій (ІПСО) є не дуже відкритою складовою ССпО. Чи можна дізнатися про них докладніше?

— Справді, до складу Сил входять і підрозділи ІПСО. Зважаючи на серйозність інформаційних війн, нині важко переоцінити їхнє значення. На жаль, на сьогодні ми ще відстаємо в інформаційній протидії агресорові.

Проте нам допомагають країни НАТО, особливо Литва, та й взагалі Прибалтика, тому що вони гостріше відчувають небезпеку з боку агресивного сусіда.

Однак це не тільки завдання ССпО, це має бути єдина програма дій на рівні держави. Наші північні сусіди вкладають у цю сферу мільйони доларів не перший рік. Але деякі успіхи маємо й ми. На сьогодні ми розробили концепцію застосування підрозділів ІПСО, визначили форми здійснення операцій. Цього року вперше відбулося навчання ІПСО, до яких було залучено також представників відповідних підрозділів: СБУ, Державної прикордонної служби, Головного управління морально-психологічного забезпечення Генерального штабу Збройних Сил України та військово-цивільного співробітництва.

— Коли вже зайшла мова про кошти, то що змінилося у фінансуванні ССпО?

— Раніше фінансування було мінімальним, і його було спрямовано не відразу до нас. Тепер наше командування стало розпорядником коштів у межах бюджету Міноборони, визначених окремою статтею. Минулого року Міністр оборони України дозволив кільком підрозділам ССпО експеримент: командири частин самостійно закуповували спорядження, вирішуючи, що їм потрібно та якої якості. Це було на рівні «подивимося, що із цього вийде». У кінці року Міністр оборони приїхав в один із полків. Він побачив, що було закуплено, поспілкувався з офіцерами, солдатами. З'ясувалося, що експеримент виявився успішним. Тепер на кожен полк спеціального призначення надано вже по п'ять млн грн для придбання екіпірування. Такого ніколи не було. Але тепер починається інша проблема: тендери, добір учасників, номенклатура товарів...

— Ви казали про співробітництво з НАТО. Нещодавно відбулися великі навчання, у яких брали участь наші спецпризначенці.

— Так. У травні цього року в Литві відбулись міжнародні навчання ССпО «Палаючий меч» (Flaming Sword 2017). Один із наших підрозділів, які проходять підготовку за новими стандартами НАТО, брав участь у цих навчаннях. Це був повністю боєздатний підрозділ. Ми прилетіли на своєму літаку Ан-26, привезли свою зброю. Ні в кого нічого не просили, все було своє. Це було відзначено, і за підсумками навчань українці дістали високі оцінки від командування ССпО НАТО. Не всі країни Альянсу можуть собі дозволити авіаційну компоненту, але, оскільки це суттєво підвищує ефективність застосування Сил спеціальних операцій, то існує підтримка із цього питання з боку Генштабу, і ми шукаємо й знаходимо на це ресурси.

НА КОЖЕН ПОЛК СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НАДАНО ВЖЕ ПО 5 млн грн ДЛЯ ПРИДБАННЯ ЕКІПІРУВАННЯ

— Однією зі складових роботи ССпО є робота за кордоном. Чи можна дізнатися про це докладніше?

— У цьому питанні ми обмежені чинним законодавством. Робота груп спецпризначення за кордоном потребує певних коштів, документів прикриття тощо. Це визначає нормативна база. Я не можу розкривати всі деталі наших операцій, але розробка документації не заважає фактичному виконанню завдань. У нас достатньо мотивованих бійців, щоб працювати навіть у таких умовах. Наші вороги вже перестали спати спокійно. Нагадаю, що 2014 року розвідувальна група одного з полків спецпризначення під час евакуації льотчиків потрапила в засідку. Ми два роки шукали того, хто їх здав. Знайшли. Дістали його з окупованої території, тепер він під слідством. Ми нічого не забуваємо й не пробачаємо. Також ми не забуваємо про тих, що перебувають у полоні. Ми працюємо над тим, щоб повернути їх додому. Це наш обов'язок.

Записав Олександр ШУЛЬМАН

ЗА ЗРАДУ РОСІЯНИ ПРОПОНУВАЛИ НАШОМУ РОЗВІДНИКОВІ КУПУ ДОЛАРІВ

Молодший сержант Дмитро Кантарович

За точну інформацію про місцеперебування українського спецпризначенця «Путника» російські феесбешники обіцяли молодшому сержантові Дмитру Кантаровичу 100 тис. доларів готівкою. А за його вбивство — мільйон

Літо 2014 року. Кордон України з Росією. Чотирьох поранених українців російські прикордонники закидають у кузов вантажівки. Жбурляють так, неначе хлопці — бездушні колоди. І їм байдуже, що троє наших важкопоранені, а в четвертого осколком міни ще й перебило хребта. Старший машини тільки тицяє пальцем у брудні мішки на підлозі й цідить: «Надягнете самі на голови, коли рушимо…»

Хвилин за десять Дмитро Кантарович задумливо промовляє:

— Здається, хлопці, ми для них уже небіжчики, в Україну вони нас не повернуть, бо нам навіть очей не зав`язали. А ви погляньте, що навкруги діється!..

Поранені хто як підповзають до заднього борту авто й заклякають. Вантажівка прямує польовою дорогою кудись углиб російських теренів. А їй назустріч у бік кордону нескінченною тасьмою повзе бойова техніка росіян.

З юридичного погляду хлопцям боятись начебто нічого: за особливою домовленістю, командування оточених бойовиками українських підрозділів уже не вперше передає наших поранених російським прикордонникам. Роблять це за умови їх безпечного повернення в Україну, бо ж росіяни з нами «не воюють», вони — наші «брати».

Однак думки бійців свердлять сумніви: усіх чотирьох поранено осколками мін та снарядів, які прилетіли саме з території Росії. А це для присутніх беззаперечний факт, оскільки вони на власні очі бачили залпи артилерії по українцях з-за лінії кордону…

За кілька тижнів до того. Загін спеціального призначення Дмитра в складі тактичної групи прокладає для наших підрозділів коридор від Амвросіївки до Ізвариного. Дії групи успішні, але в ситуацію втручаються регулярні підрозділи росіян. І от уже двадцять четверту добу під Краснодоном українські «специ» відбиваються від них у цілковитому оточенні.

До загону дивом проривається кілька невеличких підрозділів із різних механізованих бригад, взвод десантників, один танк. Бої тривають безперервно, позиції буквально перемелює ворожа реактивна артилерія. Українці мають чималі втрати, зв'язок із командуванням відсутній, закінчуються боєзапас і харчі.

Нарешті спецпризначенці встановлюють зв'язок з командиром і дістають наказ: іти на прорив. Бійці вдаються до найнесподіванішого: починають бити ворога в лобових атаках. Нечисленна група Дмитра наштовхується на два ворожі взводи, судячи з їхнього спорядження та озброєння, — російських військових, приблизно, по 25 осіб кожен.

Кантарович із побратимами, не даючи їм оговтатися, знову й знову б'ють у лоб. Вони женуть ворога вздовж лісосмуги й витісняють його під вогонь нашого танка. За пів години в противника не залишається серед живих жодного бійця. Українці втрачають п'ятьох побратимів.

РАНИ КАНТАРОВИЧУ РОЗРИВАЛО БОЛЕМ, ЧЕРЕЗ НЕСПАННЯ ТЬМАРИВСЯ РОЗУМ. ВІН ЗРОЗУМІВ, ЩО В ТАКОМУ СТАНІ МОЖЕ БОВКНУТИ ЗАЙВЕ, ТОМУ ПРОСТО ЗАМОВК

Зведений загін стрімко прориває кільце оточення й рушає у визначений район. Група Дмитра йде в бойовому похідному дозорі, знищуючи кілька невеликих заслонів донських козачків. На марші в плече та грудну клітку Кантаровича влучають осколки 120-міліметрової міни…

Російський кордон. На прикордонній базі українців передають двом дебелим чолов`ягам у російській десантній формі. Але десантом від них і не пахне: у них чи не на лобі написано, з якої вони «контори». Побратими Дмитра — у важкому стані, і він розуміє, що непереливки буде саме йому. Однак почувається спокійно, бо при ньому немає жодних документів, а як поводитися на допитах його навчали. Він сумлінно вдає з себе простачка, водія з десантної бригади. Але йому не вірять, бо перед ним люди, вочевидь, обізнані в таких справах. До того ж вони напрочуд добре знали розташування українських підрозділів у місцях бойових дій та їхній приблизний постійний і тимчасовий склад.

Ні, Кантаровича не били, не катували, як у кіно, просто три доби не давали їсти й спати, не перев'язували рани та безперервно допитували. Спочатку вербували в російську армію на привабливих умовах. Потім випитували дані про наші позиції, підрозділи тощо. Бійця довели мало не до тихого сказу.

Особливо їх цікавив «Путник» (підполковник Юрій Коваленко, Герой України посмертно). За точну інформацію про нього Дмитрові пропонували 100 тис. доларів, а за допомогу в знищенні офіцера — цілий мільйон (є в ФСБ така практика). Кантарович добре розумів, звідки в росіян такі «розцінки»: під командуванням «Путника» знищено не один ворожий підрозділ.

Рани хлопцеві розривало болем, через неспання тьмарився розум. Він зрозумів, що в такому стані може бовкнути зайве, тому просто замовк, лише інколи просив води. А чолов'яги, змінюючи один одного, продовжували допити…

Четвертої доби Дмитра та його товаришів усетаки передали українським прикордонникам.

Наші дні. Після лікування в кількох шпиталях і реабілітації кавалер двох державних нагород Дмитро Кантарович повернувся на службу в рідну частину. Однак через деякий час зрозумів, що бути розвідником йому більше не до снаги. Стріляти з лівої руки він умів і раніше, а от виконувати важкі з фізичної точки зору завдання вже не міг. Але й армію полишати йому було несила, тому після одруження з волонтеркою Богданою, з якою він познайомився в районі АТО, Дмитро змінив місце служби. Тепер він командир відділення в одному з підрозділів Військової служби правопорядку.

Віктор ШЕВЧЕНКО

«ПІД ЧАС ЗАГОСТРЕННЯ НА ФРОНТІ НАШІ ОПЕРАЦІЙНІ ПРАЦЮВАЛИ, ЯК КОНВЕЄР»

Підполковник медичної служби Василь Остапюк

— Хлопців привезли десь з околиць Донецька, де тоді тривали кровопролитні бої, — згадує підполковник медичної служби Василь Остапюк. — Саме з 10 лютого 2015 року в 66-му мобільному госпіталі почалися справжні бойові будні — майже лінія фронту. Лише за 11 місяців 2015 року відділення анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії, яке тоді я очолював, надало невідкладну допомогу понад 700 пораненим і важкохворим, серед яких більше сотні — цивільні особи.

Для Василя Остапюка той період затягнувся щонайменше на 425 днів, і кожен з них був по-своєму важким. І морально, і фізично. Тоді він забув, що таке нормований сон. Для медиків, які працюють за кілька десятків кілометрів від лінії фронту, це недозволена розкіш… У «найспекотніші» періоди, як, наприклад, під час подій під Дебальцевим, взагалі доводилося працювати по кілька діб без відпочинку. Часто — на межі психофізіологічних можливостей організму.

— Одного дня до нас прибуло відразу чотири автобуси з пораненими — майже 80 осіб, — розповідає лікар. — Втім до такої ситуації ми були готові. Усі розуміли, що обстановка в районі Дебальцевого вкрай складна, і загострення можливе будь-якої миті. Тож завчасно звільнили місця в операційних, в палатах, підготували транспорт для подальшої евакуації поранених… У часи ж загострення на фронті всі чотири наші операційні працювали, як конвеєр. Поранення були дуже важкі, й кожен розумів, що будь-яка втрачена хвилина може виявитись останньою для чийогось батька чи сина, чоловіка чи брата.

Всіх урятувати, на жаль, не змогли. Серед тих, кого того дня у смерті відвоювати не вдалося, — справжній герой, військовий, який навіть вже поранений упродовж шести годин продовжував самостійно тримати оборону в лісосмузі. І хоча бійці, які прийшли на допомогу бойовому побратиму, зуміли відбити його у ворога та евакуювати у шпиталь, він втратив надто багато крові…

— На жаль, не пам'ятаю імені того хлопця, — бідкається лікар. — Адже моя справа була — оперувати...

Після року і двох місяців служби в районі АТО Василь Остапюк був призначений начальником одного з відділень ВМКЦ Західного регіону та повернувся до Львова. Утім за якийсь час офіцер знову приїхав до Покровська, аби допомогти колегам з мобільного шпиталю.

— Війна триває, — ділиться думками офіцер. — І роботи у військових медиків залишається багато. Останнім часом серед наших пацієнтів значно побільшало цивільних. Є тут і ті, хто зазнав поранень через регулярні обстріли з боку російських окупантів, і ті, кому просто необхідна медична допомога. Від місцевих — жодного негативу на нашу адресу. Навпаки — нам довіряють. І це найвища оцінка роботи нечисленного професійного колективу військових медиків.

Андрій ЯЦИК

КРЕМЛЬ ГОТУЄТЬСЯ ДО «ГЛОБАЛЬНОГО КОНФЛІКТУ»?

НЕЩОДАВНІЙ РОЗВІДУВАЛЬНИЙ ЗВІТ ПЕНТАГОНУ ЩОДО ВІЙСЬКОВОЇ ПОТУЖНОСТІ РОСІЇ ЗМУСИТЬ БАГАТЬОХ НА ЗАХОДІ ЗАМИСЛИТИСЯ…

Росія вперто готується широкомасштабно воювати

Як відомо, на саміті країн G-20 у німецькому Гамбурзі відбулася зустріч Президента Сполучених Штатів Америки Дональда Трампа та Російської Федерації Володимира Путіна. Замість запланованих 30–35 хвилин зустріч тривала більше двох годин. Через це багато хто, особливо у Росії, поспішив дійти висновку, що нинішньому кремлівському режиму таки вдалося «переконати» американського лідера у праві на власну агресивну зовнішню політику поза межами міжнародного права. Зокрема стосовно «українського питання» і ключової для американців справи — «втручання росіян в американські вибори»

Однак насправді не все так було райдужно і позитивно для Путіна у Гамбурзі, як це подається в російських пропагандистських ЗМІ. Радше навпаки… Принаймні коментарі самого Президента США Дональда Трампа і його найближчого оточення одразу після зустрічі з Путіним були достатньо чіткі та зрозумілі, і зовсім не на користь росіян. Як повідомив один з американських провідних телеканалів Fox News, за словами глави апарату Білого дому Райнса Прібуса, Президент США не повірив жодному слову та жодному запевненню Володимира Путіна про непричетність Росії до втручання в американські вибори в 2016 році…

До того ж сам Дональд Трамп, який є активним користувачем соціальної мережі Twitter, розмістив у своєму акаунті достатньо красномовний пост щодо змісту перемовин із Путіним:

— Той факт, що президент Путін і я обговорювали групу з кібернетичної безпеки, зовсім не означає, що я думаю, що таке може бути. Цього не може статися…

Торкаючись найбільш важливого для нас питання — російської агресії проти України і пов'язаних із нею американських санкції проти Росії, американський президент у своєму акаунті у Twitter був ще більш однозначним:

— Санкції не обговорювалися на моїй зустрічі з президентом Путіним. У цьому сенсі ми нічого не будемо робити, поки не будуть вирішені проблеми України і Сирії.

Ось така «зовнішньополітична перемога» або, як полюбляють визначати у російських ЗМІ, «багатоходівочка» російського президента. Зробити «Трампнаш» за аналогією з окупацією нахабним наскоком українського Криму під імперським гаслом «Кримнаш» кремлівським мрійникам поки що не вдається. Президент Сполучених Штатів Америки вперто не бажає ставати «нашим». Крім того, однозначно дає зрозуміти, що за агресивні витівки проти України та в Сирії доведеться розплачуватися… Воно й не дивно. Адже вище воєнно-політичне керівництво США, безсумнівно, знає дійсні й реальні плани Кремля щодо «переформатування» геополітичної карти світу на свою користь…

Саме про це йдеться у показово оприлюдненій рівно за тиждень до зустрічі президентів США та РФ доповіді Розвідувального управління Міністерства оборони (РУМО) США на 116 аркушах під назвою «Російська військова держава».

У цьому звіті, окрім достатньо зваженої та об'єктивної оцінки класичних військових та воєнно-політичних спроможностей сучасної Росії, представлена порівняно нова інформація стосовно російських операцій так званого гібридного характеру та можливостей вести сучасні інформаційній війні, зокрема кіберактивні операції і психологічні війни. Також і на основі аналізу та ґрунтовній оцінці агресивних дій Росії в Україні.

У ньому також розкривається нова інформація про тактику, методи та процедури, які використовуються російським військовим командуванням і розвідувальними службами для підривної діяльності, яка безпечно спрямована не тільки на сусідні з Росією країни, а й на Захід у цілому.

Дуже серйозно американські розвідники у зазначеному звіті розглянули також випадки практичного застосування Кремлем цих стратегій, методів та форм атаки на сусідні країни, зокрема на Україну.

Так, у доповіді, зазначається, що «…в Україні російські побічні, перші агресивні дії гібридного характеру спочатку проявилися в невійськових заходах, при цьому робилися достатньо помітні зусилля для здійснення тиску на Київ не військовим чином, а через економіку та політику, наприклад, обмеження імпорту українського продовольства до Росії, а потім відбулося розширення до заходів, пов'язаних з фінансовою, економічною та інформаційною війною».

Доповідь РУМО однозначно пов'язує цей етап прихованої агресії із подальшими діями агресора, які, на думку американських розвідників, становили єдиний задум та план, який почали реалізовувати задовго до того, як на Донбасі вибухнули перші снаряди. Адже дуже скоро обмеження на поставки сиру або м'яса були замінені гібридними військовими діями за участю сил спеціальних операцій або інших секретних військових підрозділів агресора. Американці досить чітко це визначили у своїй доповіді.

«Ця фаза стосувалася фактичного захоплення об'єктів та інфраструктури на вибраних агресором територіях України спеціальними підрозділами, а також використання місцевих агентів, які співчувають агресору, і нерегулярних сил на околицях, щоб викликати заворушення та підривні дії по всій території атакованої країни. Такі дії є відмінними ознаками дій частин і підрозділів спеціального призначення ще радянської епохи, тож немає сумнівів щодо того, хто саме і звідки організував ці атаки на Україну», — зазначається в документі.

Також доповідь РУМО містить чимало важливих характеристик та оцінок нинішніх тенденцій розвитку військової сили Кремля, які можуть безпосередньо стосуватися нашої країни. Зокрема РУМО висвітлює розвиток російських можливостей щодо війни в космосі, засобів радіоелектронної боротьби та інших високотехнологічних бойових інструментів. Значну увагу у звіті приділено й оцінці ключових, або як їх називають на Заході, «критичних» показників нарощування військових потужностей Кремля.

«Росія дійшла висновку, що завоювання і підтримка переваги в космосі чинить вирішальний вплив на результат майбутніх конфліктів. І в цьому напрямку, попри певні технологічні складнощі й відставання протягом останнього часу, її керівництво вперто намагається отримати таку перевагу», — йдеться в доповіді.

ЗА ОЦІНКОЮ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ РОЗВІДНИКІВ, КРЕМЛЬ ПРОДОВЖУЄ ПІДТРИМУВАТИ СИСТЕМУ ВЕЛИКИХ ПІДЗЕМНИХ БУНКЕРНИХ КОМПЛЕКСІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ СВОГО ВИЩОГО ВОЄННО-ПОЛІТИЧНОГО КЕРІВНИЦТВА ПІД ЧАС ЯДЕРНОГО КОНФЛІКТУ

Після десятиліть занепаду військової індустрії, пов'язаного із розпадом Радянського Союзу 1991 року, зараз збройні сили Росії, на думку американців, досить динамічно модернізуються з акцентом на ядерні сили. Російські міжконтинентальні ракети з декількома боєголовками замінюються новими SS-27. Розгортаються нові елементи російської ядерної «тріади» — підводні човни, наземні ракетні комплекси і нові бомбардувальники. У доповіді також наголошується, що Москва протягом наступних трьох років може витратити на модернізацію своїх ядерних сил 28 млрд доларів. Також у цьому документі вперше розкривається те, що в Росії налічується 2000 одиниць нестратегічних ядерних озброєнь, які не включені до Договору про нові ядерні озброєння 2010 року і жодним чином не враховуються ні в яких звітах щодо міжнародного контролю за нерозповсюдженням ядерної зброї.

Навіть більше, за оцінкою американських військових розвідників, Кремль продовжує підтримувати систему великих підземних бункерних комплексів для захисту свого вищого воєнно-політичного керівництва під час ядерного конфлікту, витрачаючи на це значні кошти за «закритими» статтями свого бюджету. Американці вважають, що це є ознакою того, що кремлівська верхівка таки допускає можливість ядерного конфлікту глобального масштабу.

Красномовними також є загальні російські витрати на війну — за даними американського звіту, в останні роки вони зросли до рекордних 50–52 млрд дол. США (станом на 2015–2016 роки). Для порівняння: щорічні витрати України на цілі оборони трохи більше 3 млрд дол. США. Однак останнім часом (на 2017 рік) російські витрати на оборону (а радше — на напад) трохи знижуються (на 1,5–2 млрд дол. США на рік). За припущенням американської військової розвідки — через падіння цін на нафту і завдяки санкціям, запровадженим Заходом проти Росії за захоплення нею територій України.

Тож важко не погодитись із підсумковим висновком доповіді РУМО США: «Російські збройні сили на сьогодні залишаються побудованими на воєнній доктрині, структурі і можливостях колишнього Радянського Союзу, і хоча вони все ще залежать від багатьох старих радянських платформ, російське воєнно-політичне керівництво докладає значних зусиль, аби модернізувати свою воєнну стратегію, доктрину і тактику, щоб включити до їхнього складу асиметричні тактики, такі, наприклад, як кібернетичні атаки, а також дії непрямого впливу, які були випробувані ними і використані в ході реальної агресії проти України…»

Костянтин МАШОВЕЦЬ

Катастрофічною залишається ситуація із затопленими шахтами на окупованих територіях

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОЛАПС ОРДЛО

ПРО ТЕХНОГЕННІ ВТРАТИ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ, ПОМНОЖЕНІ НА ВІЙСЬКОВІ ВИКЛИКИ

Війна — це не тільки втрата територій. Війна — це ще й замінування, забруднення землі, техногенна та екологічна катастрофи, епідемії, збудники... Тому варто поглянути на terra occupatum Донбас з позиції екологічної безпеки країни. Чи зможемо ми розуміти цю територію, побачити ризики від забруднення води, повітря, радіації, тліючих відвалів, захоронень небезпечних речовин? Ці питання маємо порушувати вже зараз

Пам'ятаєте, як у радянські часи, коли сталась аварія на ЧАЕС, людям не повідомили про небезпеку, що призвело до численних уражень радіацією та негативно позначилося на стані здоров'я тисяч людей. Звичайно, нині ситуація інша. Ми не маємо змоги дослідити, що відбувається в ОРДЛО. Як взяти проби ґрунту та повітря, як вивчити небезпечні захоронення та сховища? Однак відсутність можливості бачити ще не означає, що про це не слід говорити та прогнозувати.

Якби склали екологічну мапу війни, напевно, було б легше аналізувати та передбачати наслідки. Аналітика й стратегія на війні, як відомо, важливіша за влучний постріл.

Що особисто я віднесла б до можливих небезпек ОРДЛО? Передусім це санітарно-епідеміологічний стан території. Війна — це хвороби, відсутність щеплень, ліків, інформації та реагентів, щоб встановити наявність захворювання. Скупчення людей, що мають певні вади, захворювання створюють у регіоні небезпечний епідеміологічний стан. От як повернутися моїм землякам із сусідніх Ровеньків додому, якщо вони знають, що в їхньому будинку живуть п'ятеро екс-засуджених, а зараз бойовиків. Хто прийме рішення щодо визнання їхнього будинку небезпечним для проживання? Ніхто, окрім них самих! Це ще один фронт.

Прикладом розуміння війни та спричиненої нею небезпеки є те, що після моніторингу ситуації із захворюваннями, який провели представники гуманітарної місії Швейцарії, на окуповану територію було доставлено лабораторії 3-го рівня діагностування туберкульозу GeneXpert MBT/RIF. Зрештою навіть у фейковому «міністерстві з охорони здоров'я» «ЛНР» відкрито заявили про те, що ситуація із цим захворюванням вийшла з-під контролю, його поширення набуває небезпечних масштабів.

Не варто забувати, що Донбас (Донецький кам'яновугільний басейн) — це територія високого техногенного навантаження. Це нескінченна вервечка шахт, заводів, хімічних та металургійних виробництв. Тож велика кількість населення і значна концентрація небезпечного виробництва є суттєвим навантаженням на природне середовище. На жаль, за весь час незалежності України екологічній небезпеці, яку містить на 70% не ремонтоване, не реконструйоване та не модернізоване ще з радянської доби виробництво, приділяли дуже мало уваги. Здебільшого населення цих територій виховане так, що питиме брудну воду, дихатиме забрудненим повітрям і вважатиме, що так і має бути, бо це робочі місця, від яких залежить добробут родини.

КОНЦЕНТРАЦІЯ СІРКОВОДНЮ СТАНОМ НА 2015 РІК У ДОВЖАНСЬКУ У 45 РАЗІВ ПЕРЕВИЩУВАЛА ДОПУСТИМУ НОРМУ. МІСТЯНИ НАВІТЬ ЖАРТУЮТЬ: «У ПЕКЛІ НАМ БУДЕ ЗВИЧНО, БО МИ ВЖЕ ДО СІРКИ ПРИВЧЕНІ»

Екологічна безграмотність завдає такої ж великої шкоди, як і медична чи політична. Адже людина навіть не має уявлення, що терикон, який стоїть поруч із її помешканням, є фактично зброєю масового ураження, а 90% хвороб, з якими вона все життя бореться, — наслідок такого співіснування. У Довжанську (Свердловськ), що на окупованій частині Луганщини, виявлено 45 тліючих відвалів. Деякі з них із різною інтенсивністю тліють понад 50 років. Однак безладдя, залежність території від місцевих олігархів та корупціонерів призводили до того, що підприємства десятиріччями не дотримувалися банальних екологічних норм, приписів та фактично не вкладали кошти в оздоровлення територій.

Концентрація сірководню станом на 2015 рік у Довжанську у 45 разів перевищувала допустиму норму. Містяни навіть жартують: «У пеклі нам буде звично, бо ми вже до сірки привчені». Окрім сірководню, палаючі відвали викидають у повітря майже всю таблицю Менделєєва. У цьому «коктейлі» є й важкі та рідкоземельні метали...

Шахти — це ще й небезпека підтоплення. У разі так званої консервації, яку зараз активно здійснюють у «ЛНР» та «ДНР», після припинення відкачування води руйнуються шахтні виробки, що призводить до зсуву ґрунту. Вже цього року в Антрациті у такій «копанці» загинуло 15 робітників, що працювали без проведення геологічних досліджень. Шахтарі-аматори «зайшли» в русло річки, й вода за лічені хвилини затопила штрек.

З «консервацією» шахт — а вже пролунала заява російських окупантів про закриття на Луганщині 11 «нерентабельних» шахт — з підприємств вивозять усе, що можна продати чи здати на брухт. Шахта стає залежною від примх природи, що, як відомо, не терпить порожнечі. Підземні води точать проходи, виробки, знаходять вихід на поверхню. Однак загроза не тільки у підтопленні, це ще й забруднення верхнього водного горизонту, тобто криниць. Їхня вода стає непридатною до вживання, бо шахтна містить значний вміст важких металів.

Окрім цього, вода не знає обмежень: підземні води з Донецької області йдуть не тільки на Луганщину чи навпаки, але й доходять до Харкова чи Ростовської області, адже геологічні кордони Донбасу закінчуються саме там. Наприклад, вугільні горизонти прикордонного Довжанська — це ті ж горизонти російського Гукового, тож виробками шахт можна дійти до РФ. Отже, підтоплення копалень Луганщини — це автоматичне підтоплення територій, що є нижчими за рельєфними показниками.

Крім важких металів, шахтні води розносять й інші забруднювачі. Так, при затопленні закритих у 90-ті роки минулого століття шахт у Свердловську безкарно та безконтрольно здійснили захоронення невідомої речовини, яку привозили з РФ у синіх капсулах із маркуванням «радіаційна небезпека». Закриттям шахт займалися тодішні керманичі, які згодом були ініціаторами так званого сєвєродонецького сепаратистського з'їзду. Зрозуміло, що «угоди» про захоронення відходів укладали не на державному рівні.

До небезпечних об'єктів, які залишилися безконтрольними в ОРДЛО, належить і непрацюючий завод «Інтерсплав», на якому, знову ж таки нелегально, переплавлявся брухт з чорнобильської зони. А ще це горлівський «Стирол». 1989 року на хімзаводі сталася аварія. У підземні води потрапила не тільки всіляка отрута, але й аміак. Все це «добро» пішло у шахту «Олександр-Захід», до нього додався ще й формалін з азотно-тукового заводу. Тоді постраждали понад 250 шахтарів, багато з них загинули, бо не розуміли, що їх чекає, окрім обвалу під землею. На місці трагедії встановлено символічний знак, бо останки не змогли підняти через небезпеку. Що відбувається з небезпечними об'єктами, нікому не відомо. Однак окупаційні адміністрації, в яких працюють місцеві колаборанти, почали бити на сполох, звернувшись до Москви з повідомленням про загрозливий з позицій екології та медицини стан.

Про екологію Донбасу неможливо розповісти стисло. Кожне місто — це окремий об'єкт дослідження. Нині мешканці окупованих міст чи переселенці, які мають змогу поїхати в ОРДЛО, констатують велику кількість померлих та хворих на онкологічні захворювання. Місцями рівень радіації дуже високий. Зокрема його заміри, здійснені волонтерами на побутовий пристрій, засвідчують: Донбас помирає. Його вбиває байдужість до проблем екології, помножена на фактор війни. Остання додає забруднення землі свинцем, що залишається від снарядів, самими вибуховими «подарунками», численними мінуваннями, схованками зі зброєю та місцями поховання поспіхом закопаних «відпускників» із РФ, що вже займають значні території ОРДЛО.

Російські загарбники зараз активно порушують тему екології, техногенної катастрофи та радіаційного забруднення. По-перше, вони намагаються схилити нас до створення спільної робочої групи, щоб оголосити про визнання Україною «ЛНР», по-друге, я вже неодноразово застерігала, що коли терористи часто говорять про теракт, він здійснюється, але саме силами терористів, це вже підтверджено українською розвідкою. То чи не є активне порушення російськими окупантами екологічної теми черговою підготовкою до теракту — цього разу пов'язаного із забрудненням території чи небезпечними речовинами. Вплив на екологію — це зброя, не слід про це забувати під час війни.

Олена СТЕПОВА

ПІСЛЯ 25-РІЧНОЇ ПЕРЕРВИ УМАНСЬКИЙ АЕРОДРОМ ЗУСТРІНЕ МАЙБУТНІХ ЛЬОТЧИКІВ

ПРАКТИКА КУРСАНТІВ РОЗПОЧНЕТЬСЯ ВЖЕ НАЙБЛИЖЧИМИ ДНЯМИ Й ЗАКІНЧИТЬСЯ 30 ВЕРЕСНЯ

На злітно-посадковій смузі замінюють аеродромні плити

Літаки в небі над містом, офіцери в блакитних пілотках і майбутні авіатори довгий час були невід'ємною частиною життя Умані, що на Черкащині. Протягом 50 років тут, на військовому аеродромі, готувались і складали випускні іспити курсанти Чернігівського училища льотчиків. Серед його випускників — більшість сучасних керівників Повітряних Сил і поважних авіаторів. На Уманському аеродромі ставав на крило командувач ПС генерал-полковник Сергій Дроздов, тут здобував перші льотні навички й начальник авіації генерал-майор Андрій Ярецький… Та після скорочення армії на початку 90-х минулого століття військових авіаторів у місті не стало. Пізніше в Умані було створено авіаційну комендатуру, але про поновлення приймання на летовищі курсантів довгий час не йшлося. Аж до 2017 року. Днями, після 25-річної перерви, Уманський аеродром знову зустріне понад два десятки третьокурсників льотного вишу

Підготувати летовище до прийому курсантів із ХНУПС було непросто. Востаннє більш-менш серйозний ремонт злітної смуги, коли частково замінювали штучне покриття, відбувався ще в минулому столітті. За часів незалежності ремонтні роботи на аеродромі взагалі не проводилися. Тож тільки-но стало відомо, що Уманська авіаційна комендатура прийматиме майбутніх асів, почалися посилені приготування. Одразу робочий день працівників військової частини офіційно збільшили: починався він о сьомій ранку, завершувався після 19-ї. Інакше просто вони не встигли б.

— Ніхто не скаржився через новий графік? — запитую в заступника командира військової частини.

— Навпаки, — впевнено відповідає майор Ігор Білан, заступник командира частини. — Кожен хотів зробити свій внесок у відновлення аеродрому, відчувався ентузіазм. Для нас це не просто льотна практика, а, хоч би як пафосно це не звучало, відновлення авіаційних традицій. Ми хоч і є частиною, розташованою глибоко в тилу, свій внесок у перемогу над ворогом робимо саме тут, в Умані. Адже курсант, який тепер літатиме в нас, через кілька років стане бойовим льотчиком. Хоча, признаюсь, було дуже непросто. Ми рахували, що самих тільки швів на злітній смузі було перезалито до 60 кілометрів!

Заступник командувача Повітряних Сил із логістики, генерал-майор Віктор Кириченко:

— Днями завершила роботу спільна комісія Повітряних Сил і Харківського національного університету Повітряних Сил. Перевіряли готовність аеродрому, інфраструктури, злітно-посадкової смуги. Висновок: «Готовий!» Відповідно до рішення командувача ПС наприкінці липня на території Уманського аеродрому розпочнеться підготовка курсантів, тож можна впевнено сказати, що він повертається до життя. Обсяг зробленого чималий: замінено близько 300 плит, використано 60 тонн бетоносуміші РБГ, підведено воду, відновлено електрозабезпечення, розгорнуто системи радіотехнічного забезпечення, обладнано шість класів для курсантів, сформовано автомобільний парк.

Оскільки перед армійцями постав надзвичайно великий обсяг роботи, справитися силами однієї частини було просто неможливо. Тож на допомогу уманцям прибули команди з інших гарнізонів. Загалом у підготовці аеродрому брали участь військові з десяти частин Повітряних Сил. Вартість відновлення летовища теж немала. Точних цифр офіцер не називає, але запевняє, що Міністерство оборони надало не один мільйон гривень.

— Обсяг виконаних робіт? Ми замінили частину плит на злітно-посадковій смузі. Видалили старі шви на злітці, потім залили проміжки між плитами спеціальною герметичною сумішшю, — розповідає заступник командира частини.

На Уманському аеродромі відновили ще й подачу води. Під'єднати летовище до центральної системи водопостачання міста було непросто. Довелося прокласти труби на десять кілометрів. Наразі працюють над відновленням теплопостачання.

Не залишилися без ремонту й будівлі аеродрому. Відремонтували командно-диспетчерську вежу, їдальню, клас підготовки до польотів, кімнати відпочинку та приміщення, у яких відбуватиметься контроль над польотами…

Сьогодні офіцери частини резюмують: до зустрічі курсантів аеродром готовий! Практика майбутніх авіаторів розпочнеться вже найближчими днями й закінчиться 30 вересня. А наступного дня, 1 жовтня, авіаційна комендатура святкуватиме день свого створення.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

45 ГОДИН ЗА ШТУРВАЛОМ ЛЕГКОМОТОРНОГО ЛІТАКА

У курсантів другого курсу льотного факультету Харківського національного університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба триває льотна практика, в ході якої вони вчаться керувати легкомоторними літаками ХАЗ-30.

Навчання проводиться на аеродромі аероклубу імені Валентини Гризодубової, що неподалік Харкова. За словами керівництва аероклубу, для забезпечення льотної практики курсантів виділено п'ять літаків, кілька одиниць спеціальної автомобільної техніки, а також створені всі необхідні умови для навчання та відпочинку військовослужбовців.

До загальної програми першої льотної практики увійшло виконання таких вправ, як політ по колу, в зону на простий пілотаж, політ за маршрутом на різних висотах, робота у складі пари тощо. Після ознайомчої та вивізної програм разом із льотчиками-інструкторами курсанти розпочали виконання самостійних польотів.

— Польоти здійснюються на швидкості до 200 км за годину в діапазоні висот від 150 до 1000 метрів. Впевнений, що до завершення льотної практики у серпні хлопці повністю опанують легкомоторний літак, — говорить начальник аероклубу Сергій Філатов.

Загалом до кінця льотної практики кожен курсант проведе в небі за штурвалом ХАЗ-30 близько 45 годин, з яких щонайменше 13 — самостійно. За словами інструкторів, ця програма є початковим етапом підготовки військового пілота. Вона визначає, чи готовий курсант до подальшого навчання на військових літаках. Адже після знайомства з ХАЗ-30 курсанти отримають допуск на другий рівень майстерності із залученням уже більш серйозної техніки — реактивного літака Л-39 «Альбатрос» і військово-транспортного Ан-26. А ближче до закінчення навчання майбутні офіцери будуть підкорювати бойові літаки типу Су-25, МіГ-29 та Су-27.

ХАЗ-30 готується до зльоту

Владислав ДЕМ'ЯНЕНКО

Майор Сергій Бісик тестує піхотний кулемет Маяк КМ-7,62 під час державних випробувань

ЗА ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АТО ФАХІВЦІ ЦНДІ ЗДІЙСНИЛИ ПОНАД 300 ВИПРОБУВАНЬ ДОСЛІДНИХ ЗРАЗКІВ ОВТ

ТАКИЙ ВНЕСОК ЗРОБИВ У ПІДВИЩЕННЯ БОЄЗДАТНОСТІ ВІЙСЬКА КОЛЕКТИВ ЦЕНТРАЛЬНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

В історії інституту особливе місце займає період, пов'язаний з війною на Сході України. Протягом 2014–2016 років його співробітники взяли участь у 304 випробуваннях дослідних зразків ОВТ. За їхніми результатами було прийнято на озброєння (постачання) 53 зразки. Окрім того, за підсумками відомчих визначальних випробувань допущено 88 зразків ОВТ до підконтрольної (дослідної) експлуатації у військах. Також важливим напрямком діяльності фахівців стало виконання завдання Міністерства оборони України щодо створення науково-аналітичної групи військового відомства безпосередньо в районі АТО. Її представники проводять дослідження уражених вітчизняних зразків ОВТ під час бойових дій для напрацювання науково обґрунтованих пропозицій стосовно покращення ТТХ цих зразків та їхньої захищеності.

Понад 50 співробітників інституту вже побували в районі проведення антитерористичної операції. Зокрема полковник Святослав Сус та підполковник Олександр Майстренко у складі груп інструкторів здійснювали введення до експлуатації та підготовку розрахунків станцій контрбатарейної боротьби AN/TPQ-48A, які були надані Україні урядом Сполучених Штатів Америки як військова допомога. Цими офіцерами була організована експлуатація та бойове застосування зазначених станцій з розгортанням пунктів управління артилерійської розвідки. Виконання завдань забезпечило не лише визначення з високою точністю координат вогневих позицій стріляючих мінометів противника для організації контрбатарейної боротьби, а й попередження особового складу сусідніх блокпостів про обстріл противником реактивними системами залпового вогню, мінометами, самохідною та гаубичною артилерією.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИПРОБУВАНЬ ФАХІВЦЯМИ ЦНДІ ПРИЙНЯТО НА ОЗБРОЄННЯ (ПОСТАЧАННЯ) 53 ЗРАЗКИ ОВТ

А от полковник Олександр Чернозубенко, підполковник Олексій Колос і майор Сергій Бісик виконали завдання щодо обладнання оборонних рубежів у районі ОТУ «М». Зокрема здійснювали інженерну підтримку заходів з обладнання опорних пунктів захисними спорудами ВС-1, броньованими ковпаками МОС-2, габіонними конструкціями (просторова сітчаста коробка, заповнена природним каменем), іншими інженерними та фортифікаційними об'єктами. Варто зазначити, що за виконання цього завдання старший науковий співробітник інституту майор Сергій Бісик став лауреатом премії Президента України для молодих учених і поповнив перелік тих, хто є гордістю колективу. Серед них заслужені діячі науки і техніки України, доктори технічних наук, професори Сергій Лапицький, Михайло Луханін, лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки, доктори технічних наук, професори Анатолій Довгополий і Валерій Зубарєв. Нині ЦНДІ очолює доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки полковник Ігор Чепков.

Одне з важливих завдань інституту — участь в реалізації дорожньої карти оборонно-технічного співробітництва України з НАТО. Учені займаються обґрунтуванням шляхів підвищення спроможностей Збройних Сил та досягнення ними сумісності з військами/силами держав — членів Альянсу у сфері озброєння і військової техніки. Зокрема його фахівці беруть участь у спільній реалізації науково-технічних розробок за програмою НАТО «Наука заради миру і безпеки».

Підготував Володимир ЧІКАЛІН

РЕАКТИВНИЙ СНАРЯД РС-80КО УРАЖАЄ ЦІЛІ НА ВІДСТАНІ ДО ЧОТИРЬОХ КІЛОМЕТРІВ

Державна акціонерна холдингова компанія «Артем» (ДАХК «Артем») розробила некерований реактивний снаряд РС-80КО повітряного базування з кумулятивно-осколковою бойовою частиною. Він застосовується в режимі «повітря-земля» для ураження як броньованих (танків, бронетранспортерів, САУ), так і неброньованих (ракет, пускових установок, радіолокаційних станцій, літаків на стоянках) наземних цілей, а також живої сили противника.

— Практичні стрільби як із вертольота, так і з літака підтвердили заявлені нами характеристики цього снаряда. Зокрема його ефективна дальність стрільби становить від 2500 до 3000 метрів, — говорить головний конструктор ДАХК «Артем» Богдан Адаменко. — Хоча при стрільбі НУРСами, коли РС-80 застосовується в режимі «земля-земля», ураження цілей відбувається на відстані до 4000 метрів. При цьому кумулятивний струмінь пропалює не менше 400 мм гомогенної броні. В середньому цей показник на 10% більше, ніж у радянського аналога. Після вибуху також утворюється мінімум 400 вражаючих елементів, кожен з яких важить 3 грами.

За словами Богдана Адаменка, під час державних випробувань також передбачено провести і прискорені кліматичні. За методикою, РС-80КО протягом певного часу піддають впливу як високої, так і низької температури. Таким чином створюються умови для штучного старіння ракетного палива, наче виріб пролежав на складі від 10 до 15 років. Відповідно є можливість визначити ступінь його придатності до застосування.

Сергій ВОРОНКОВ

УКРОБОРОНПРОМ ЗБІЛЬШИВ ЕКСПОРТ ОЗБРОЄННЯ НА 25%

«За минулий рік Укроборонпром збільшив експорт на 25% — із 570 до 770 млн дол. США. Водночас ми повністю виконуємо внутрішні замовлення та забезпечуємо вітчизняні силові структури необхідним», — сказав заступник генерального директора з розвитку концерну Артур Херувімов. Він додав, що такого результату досягнуто завдяки системній роботі на міжнародних ринках та співпраці з міжнародними партнерами.

Нагадаємо, що український оборонно-промисловий комплекс розвивається та інтегрується у світовий сектор безпеки та оборони, а вектор реформ задля інтеграції в НАТО є незворотним. Нині підприємства, які є складовими Укроборонпрому, активно переходять на міжнародні стандарти роботи: 70% із них уже сертифіковано за ISO 9001, а також упроваджують систему управління й гарантування якості AQAP 2000. Про це йдеться в оприлюднених результатах діяльності концерну 2016 року. 40 підприємств, які входять до складу Укроборонпрому, дістали доступ до Головного каталогу НАТО з логістики (NATO Master Catalogue of References for Logistics). Цей інструмент дав змогу підприємствам вітчизняного ОПК вийти на міжнародний ринок озброєння та реалізовувати програму імпортозаміщення. Запровадження роботи з каталогом допомогло Укроборонпрому швидко знайти європейських постачальників на заміну російським, повідомляє прес-служба концерну.

ПОЛЬСЬКА ОПТИКА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ БРОНЕТЕХНІКИ

Польська державна компанія PCO S.A. обладнає сучасною оптикою понад 30 одиниць української бронетехніки. У переліку засобів, що за контрактом постачатимуть для потреб Збройних Сил України, є оптичні прицілі, денно-нічні прилади спостереження та перископи. Укладений контракт — результат дворічної плідної співпраці й комплексного підходу українських і польських виробників озброєння.

Попередня робота, яка розпочиналася з переговорів на міжнародних виставках, дала змогу успішно здійснити весь комплекс випробувань польських приладів з установленням їх на бронетехніку, здійснити кодифікацію й отримати відповідні сертифікати на модернізовані прилади нічного бачення, що можуть встановлюватися на БМП-1, БМП-1КШ, БРМ-1К тощо, повідомляє прес-служба концерну «Укроборонпром».

ЯК ОТРИМАТИ 300 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ НА БУДІВНИЦТВО В СЕЛІ

ПРО ДЕРЖАВНУ ПРОГРАМУ «ВЛАСНИЙ ДІМ»

Не є таємницею, що обсяги будівництва житла за останні роки зменшились у рази, а низький рівень платоспроможності населення, високі відсоткові ставки банків за користування кредитами та зростання вартості будівельних матеріалів не дозволяють українцям самостійно розв'язувати власні житлові проблеми. Програма «Власний дім» — на сьогодні єдина державна програма, яка дає можливість поліпшити умови проживання для сільських мешканців, які цього потребують

Серед тих, кому надають кредит на будівництво першочергово, — учасники АТО та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а також громадяни, які перебувають на обліку як внутрішньо переміщені особи тощо.

Так, узявши у довгостроковий кредит кошти, можете розраховувати на суму від 50 до 300 тисяч гривень строком на 20 років (молодим сім'ям час на сплату подовжили до 30). На сьогоднішній день можна оформити такі кредити:

- на будівництво нового індивідуального житла в межах 300 тис. грн із терміном погашення до 20, а молодим та неповним сім'ям — до 30 років;
- на добудову (реконструкцію) індивідуального житла в межах 150 тис. грн із терміном погашення до 20 років;
- на придбання завершеного або незавершеного будівництва індивідуального житла з проведенням його подальшої добудови, реконструкції чи ремонту в межах 200 тис. грн із терміном погашення до 20 років;
- на будівництво, добудову, реконструкцію господарських приміщень у межах 100 тис. грн із терміном погашення до 10 років;
- на будівництво інженерних мереж (газифікація, водопостачання, водовідведення, опалення, електрифікація житла, придбання опалювальних котлів, що працюють на будь-яких видах палива) в межах 50 тис. грн із терміном погашення до 10 років;
- на розвиток особистого селянського господарства (придбання сільськогосподарської техніки, обладнання, худоби, птиці, кормів) у межах 75 тис. грн із терміном погашення до 10 років.

Першочергово дають кредит тим, хто вже розпочав будівництво. Зазвичай такі суми отримують частинами, а не всі відразу, і звітують чеками та накладними за вже витрачені кошти. Згодом видається наступний «транш». Погашати кредит починають через рік і квартал рівномірними частинами. Приміром, якщо кредит взяли на 10 років у розмірі 25 тис. грн, то щокварталу доведеться платити близько 820 грн.

Якщо порівняти з відсотками за користування кредитом у приватних банках, стає зрозуміло, що кредит досить дешевий — лише під 3% річних, а іноді навіть безкоштовний. Але не для всіх.

Наприклад, позичальник, який має трьох і більше дітей (у тому числі усиновлених та/або тих, що перебувають під його опікою/піклуванням), звільняється від сплати відсотків за користування кредитом. Не сплачують відсотки з початку й до закінчення особливого періоду і військовослужбовці, резервісти (з моменту призову під час мобілізації до закінчення проходження військової служби в особливий період). За прострочення платежу цим категоріям також не нараховується пеня.

Фінансується програма «Власний дім» із різних бюджетів: від державного до місцевого. Лідерами в питаннях кредитування українців є Херсонська, Закарпатська, Вінницька, Волинська та Запорізька області. Наприклад, минулого року фінансування в них відповідно становило 22,1 млн грн, 19,2, 13,9, 12,5 та 10,6 млн грн. Загальний обсяг фінансування регіональних програм «Власний дім» по всій Україні 2016 року становив 133,4 млн грн. Отже, фінансування у ТОП-5 областей перевищує половину загального обсягу (59%).

УЧАСНИКАМ АТО КРЕДИТ НА БУДІВНИЦТВО НАДАЮТЬ ПЕРШОЧЕРГОВО

В областях-передовиках левову частку становлять кошти місцевих бюджетів та інших джерел (в середньому 80%). За рахунок такого потужного фінансування в цих регіонах відповідно більша кількість сімей отримала кредити, більше введено житла в експлуатацію.

Проте є області, де за останні роки не було видано жодного пільгового кредиту для будівництва на селі, хоча людей, які хотіли б покращити житлові умови за допомогою державного та місцевих бюджетів, є достатньо. Громадські активісти пропонують запровадити прозорий механізм, за допомогою якого представники громад братимуть безпосередню участь у роботі районних комісій і вирішуватимуть, кому надати пільгові кредити. Буде встановлена чітка черговість позичальників, їхні списки оприлюднюватимуться на офіційних сайтах місцевих органів влади.

Значно стримує подальший широкий розвиток програми довготривала відсутність співфінансування по загальному фонду державного бюджету, адже саме він упродовж існування програми був основним наповнювачем і орієнтиром для місцевих бюджетів. Однією з перспектив подальшого розвитку «Власного дому» є залучення до фінансування потужних підприємств, а також об'єднань територіальних громад регіонів. Це забезпечило б їхніх працівників і жителів більшою кредитною підтримкою, можливостями фінансування за їхні кошти додаткових, актуальних для такої категорії громадян, напрямків кредитування.

Проте фахівці Фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі вважають не менш важливою проблемою наявність у чинних правилах надання кредиту зайвих обмежень за ознакою місця працевлаштування кандидатів у позичальники. Чимало селян через відсутність роботи за місцем проживання змушені працевлаштовуватися в містах, що не відповідає вимогам щодо працевлаштування «в межах району», а також призводить до постійних суперечок із цього приводу між фондами та контролюючими органами. З аналогічними проблемами стикнулися і представники фондів Київської, Полтавської та Тернопільської областей.

Тим, хто зацікавився програмою, слід звернутися до фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі в своїй області. Заявник подає необхідні документи, і в разі ухвалення виконавчим органом фонду позитивного рішення про надання кредиту його ставлять у загальну чергу. Ще одним цікавим нововведенням є те, що позичальникам та їхнім поручителям довідку про доходи потрібно брати не за 12, а за 6 місяців. Підходить черга — оформляється кредитний договір. Перед тим, як надати кошти, представники фонду виїжджають на місце, спілкуються із сім'єю і перевіряють інформацію.

Тетяна МОРОЗ

РІДНІ ЗАГИБЛИХ В АТО НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ ПРИЗОВУ ДО ВІЙСЬКА

Верховна Рада ухвалила поправки до Закону України «Про внесення змін до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (щодо звільнення від призову на військову службу під час мобілізації близьких родичів осіб, які загинули під час безпосередньої участі в антитерористичній операції)

— До мене підійшла жінка, один син якої загинув у районі проведення антитерористичної операції, і показала повістку про мобілізацію другого. Як з'ясувалося, випадки загибелі в АТО двох близьких родичів непоодинокі. Саме тому Верховна Рада ухвалила відповідні поправки, — розповідає ініціатор змін народний депутат Верховної Ради України Ольга Богомолець.

Не випало матері братів-близнюків Артема й Максима Лащенків зустрічати своїх синів із війни. Вони загинули в районі АТО. Померли одного дня, як одного дня й народилися. У серпні 2014-го їхня 25-та повітряно-десантна бригада, виходячи із Шахтарська, потрапила під шалений обстріл російських окупантів. Машина хлопців вибухнула й запалала. Шансів вижити вони не мали. Їм виповнилося всього по 26 років…

Коли одного з братів призвали у військо, другий добровольцем пішов слідом за ним. Брат за брата, як казали всі, хто знав хлопців. Максима поховали в серпні 2014 року. Артема майже рік вважали таким, що пропав безвісти. Мати не вірила, що обох її синів більше немає серед живих. Сподівалася, що Артемові таки вдалося вижити, що його відкинуло вибуховою хвилею та він просто нічого про себе не пам'ятає… Але дива не сталося. Результати ДНК свідчили про найгірше. Жінка, яка ще недавно тішилася своїми синами-красенями, повністю осиротіла. Максима й Артема посмертно нагороджено орденами «За мужність» III ступеня.

Світлана Дудка також утратила двох синів на Сході України. Молодшого, Володимира, мобілізували в першу хвилю. Старший не зміг сидіти вдома, коли побачив, як гинуть молоді хлопці на війні. Юрій Дудка загинув, коли виходив з оточення під Іловайськом. Він до останнього свого подиху допомагав пораненим побратимам уздовж позицій, підбадьорював та обіцяв, що витягне їх звідти. Майже через два тижні після смерті Юрія загинув його молодший брат Володимир: позиції його артилерійського полку обстріляли «Смерчами» з території Російської Федерації. Крім матері, у Юрія залишилася дружина й донька, Володимир тільки планував одружитися…

Два роки шукала своїх синів іще одна мати — Катерина Хом'як. Її Володимир і Дмитро разом із побратимами з батальйону «Айдар» загинули в місті Щастя. В армію хлопці потрапили після Революції гідності. Один вчився воювати в «Десні», а другий проходив бойовий вишкіл під Одесою. Коли вони потрапили в один батальйон, то зраділи. Воювали пліч-о-пліч, прикривали та оберігали один одного. Обох їх відшукали в братській могилі на Донеччині.

У нашій країні здавна брат заступається за брата, а син продовжує справу батька. Навіть маючи законне право не йти на війну, вони все одно стають на захист рідної землі та вкотре доводять, що є справді нащадками славних козаків.

Ольга МОСЬОНДЗ

Олег Бондаренко зі своїми «курсантами»

«СКАЖЕНІ ПТАХИ» ОСЕЛИЛИСЯ НА БЕРЕЗІ РІЧКИ ЗДВИЖ

ВЕТЕРАН АТО, КОЛИШНІЙ ІНСТРУКТОР МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ОЛЕГ БОНДАРЕНКО РАЗОМ З ОДНОДУМЦЯМИ ОРГАНІЗУВАЛИ ПОЛЬОВИЙ ВІЙСЬКОВО-СПОРТИВНИЙ НАМЕТОВИЙ ТАБІР ДЛЯ ДІТЕЙ

Нині Олег Бондаренко не інструктор морської піхоти, а ватажок «Скажених птахів» у військово-спортивному кемпінгу на березі річки Здвиж. Тут у мальовничому місці за 60 км від столиці облаштовано наметовий літній табір для дітей віком від семи до шістнадцяти років

— Це не звичайний табір із наметами та піснями біля вогнища. Це справжній польовий вишкіл для малечі з дисципліною. Це місце вільне від сучасних електронних ґаджетів і батьківського піклування, — захоплено розповідає про кемпінг його засновник Олег Бондаренко. — За дванадцять днів діти ознайомлюються з навичками виживання в екстремальних умовах. Тут вони вчаться ловити рибу, збирати гриби, розпалювати багаття, готувати на ньому їжу, розставляти намети та опановують прийоми самооборони. А ще стріляють із лука й пневматичної рушниці з приладами нічного бачення та без них, пізнають секрети розвідувальної справи й маскування, проходять курс тактичної медицини, долають леєрну переправу, купаються, вивчають англійську мову, пізнають астрономію та ще багато чого нового та незвичного.

Усю їжу діти готують самі на відкритому вогні під пильним керівництвом мам-волонтерок. Інструктори-атовці передають «курсантам» свої знання й навички, набуті під час перебування в районі проведення антитерористичної операції.

— Наш військово-спортивний табір розпочав свою роботу минулого року. Діти моїх друзів, побратимів, волонтерів і переселенців стали першими його «курсантами», — розповідає Олег. — Вони освоювали військову науку спецпризначенців. Цьогоріч перебування в таборі стало значно комфортнішим. Навесні ми з товаришами власноруч побудували дерев'яний подіум, на якому розмістили польову кухню, їдальню й штаб за сумісництвом. Тут є книжкова шафа, невеличкий кінотеатр для перегляду фільмів англійською мовою, обсерваторія та невеликий велопарк. Поряд із наметовим містечком маємо грядки, де росте зелень, баклажани, помідори, огірки та перець. Уже зібрали перший урожай. Родзинкою кемпінгу є справжня військова пересувна лазня…

КЕМПІНГ ОРГАНІЗОВАНО ЗА ВЛАСНІ КОШТИ ВЕТЕРАНІВ АТО ТА ВОЛОНТЕРІВ. СТАТИ ЙОГО «КУРСАНТАМИ» МОЖЕ БУДЬ-ХТО, «ПОСТУКАВШИСЬ» НА СТОРІНКУ БОНДАРЕНКА В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ

Атмосфера в таборі просто шалена. Галас стоїть від самого ранку й до вечора. Дітей ледь не силою доводиться заганяти до наметів після відбою. Та коли вже вони поснули, то сплять, як бабаки, гарматою не розбудиш.

— Я ніколи не думав, що відпочинок на березі річки, далеко від цивілізації, може бути таким драйвовим, — розповідає дванадцятирічний Максим. — Долання перешкод, розглядання нічного неба в справжній телескоп, опанування прийомів самооборони, а ще фільм про Чарлі Чапліна англійською мовою мене просто вразили. Та, найголовніше, я тепер розумію, із чим стикається в польових умовах мій тато, коли їде на чергову ротацію в район АТО.

За словами Олега Бондаренка, кемпінг організовано за власні кошти ветеранів АТО й волонтерів.

— Стати «курсантами» нашого кемпінгу може будь-хто, потрапивши на мою сторінку в соціальній мережі, — каже Олег. — І це необов'язково діти. Наш табір функціонує не тільки влітку. Протягом року ми працюємо як реабілітаційний і тренувальний центр для бійців АТО.

Наталія ЯРМІЛКО

«МАЙСТЕРНЯ ЖИВУЩОГО»

До війни киянин Андрій Музиченко працював бухгалтером і паралельно мав хобі — виготовляв скульптури, фігурки з бісеру, маски, одяг, посуд, прикраси, мозаїки переважно в шаманській техніці мексиканського племені Уїчоль.

Також чоловік встиг знятися у фільмі Михайла Іллєнка «Той, хто пройшов крізь вогонь», де виконав роль індіанця.

Але все змінилося, коли Андрій отримав повістку під час четвертої хвилі мобілізації. Він одразу пішов до військкомату і після підготовки на полігоні став командиром відділення розвідки. Згодом разом із підрозділом потрапив у район АТО неподалік ДАПу.

Музиченко воював три місяці, поки не зазнав поранення під час виконання завдання — перелом ноги, перелом спини, контузія.

— Ми з хлопцями на БМП вирушили на завдання, нас було восьмеро. Біля Опитного в нас влучили з СПГ. У результаті троє хлопців загинули, решта отримали важкі поранення, — розповідає чоловік.

За цим було кілька місяців лікування у військовому госпіталі в Києві. Згодом — реабілітація в різних шпиталях та за кордоном.

— Коли лежав у шпиталі, в мене почали купувати мої вироби, тож я почав лежачи працювати вдома. У мене не було іншого виходу, бо розумів, що на роботу таку людину, як я, навряд чи візьмуть, тож вирішив розвивати власну справу. Моє хобі перетворилося на роботу. За деякий час створив сторінку у Facebook «Майстерня Живущого», де люди можуть побачити і замовити вироби, — розповів Андрій.

Найбільше купують фігурки слоників, сумки чоловічі та жіночі. З кожного замовлення Андрій віддає певну частину грошей до військового шпиталю.

Олена КРУГЛЄНЯ

Роботи «Майстерні Живущого»

Андрій Музиченко

«УПА воювала за незалежну Україну й жодним чином не підтримувала загарбників»

ЧЕРГОВИЙ РАДЯНСЬКИЙ МІФ ПРО УКРАЇНСЬКИХ КОЛАБОРАНТІВ У РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ РОЗБИВСЯ ОБ ФАКТИ АРХІВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У Великій вітальні «Народної армії» продовжуємо розмову з кандидатом юридичних наук, доктором філософії в галузі права полковником запасу СБУ Ігорем Вітиком. Тема — дослідження історії українського повстанського руху, яку він відтворив у фоліанті «Українська повстанська армія — гордість української нації»

— Ігоре Романовичу, чому із самого початку існування УПА радянська влада застосовувала проти неї найрізноманітніші засоби дискредитації?

— Сталін боявся, що мало хто захищатиме радянський режим, тому Москва, з одного боку, спровокувала гітлерівську владу до жорстокості, а, з другого — стосовно УПА, яку підтримувало населення України, здійснювала політику дискредитації. Кремль давав чіткі вказівки, що в Україні потрібно досягнути атмосфери суцільної недовіри та ненависті.

З Білорусії на Волинь почали заходити радянські партизани, які зав'язували бої в селах, а згодом фашисти у відплатних акціях палили їх. Для спротиву цим злочинам постала УПА, яка розпочала локальні бої з ворогами. Щоб керувати цим рухом, улітку 1943 року до УПА було приєднано бойові відділи Тараса Бульби-Боровця. На осінь, як стверджують дослідники, кількість вояків УПА завдяки розгорнутій мобілізації досягла майже 80 тис. і близько 100 тис. членів ОУН(б). Уважали, що більше людей не потрібно. Водночас у кожному селі була своя самооборона, на яку передбачалася певна кількість автоматичної зброї та гвинтівок. Будь-якої миті сотня (180–200 багнетів) могла перерости в курінь, тобто батальйон, у якому було до тисячі осіб. А на базі куреня за кілька днів можна було створити дивізію. Однак їх не створювали з огляду на тактичну доцільність, адже зручніше та безпечніше було воювати маленькими відділами.

— Радянська історіографія, а нині й російська, яка глибоко черпає із джерел своєї попередниці, наполегливо переконує, що УПА не воювала з гітлерівськими окупантами. Водночас посилається на німецькі архіви…

— Радянські та російські історики не мали справи з наукою, бо завжди були безмовними виконавцями пропагандистського замовлення, яке спускалося згори. Насправді гітлерівці дуже швидко з'ясували, що в них у тилу створено цілі республіки, які надали сили УПА. На літо 1943 року вона активно діяла вже у дванадцяти областях України, тобто на території завбільшки із середньоєвропейську країну. Щоб її знищити, нацистський режим на чолі з генералом Гінцлером кинув на Волинь шість фашистських і два угорських полки. Українські повстанці їх розбили наголову, хоча й самі зазнали значних втрат.

Другу велику операцію проти УПА гітлерівці розпочали восени 1943 року, тобто вже через кілька місяців. До речі, саме до цього періоду належить героїчна оборона села Загорів. Біля його монастиря, який обороняли 27 українців, було знищено кілька фашистських підрозділів. Ворог для підкріплення кинув туди полк піхоти й навіть авіацію. Закінчилося це тим, що всі упівці загинули, але окупантів було знищено у сім разів більше. Товсті мури монастиря надійно захищали своїх оборонців. Монастир узяли тільки через те, що у вояків УПА закінчились патрони...

Закінчення.
Початок у номері за 20 липня 2017 року

Бої, які точилися 1943 року, були дуже жорстокими. Тоді гітлерівці знищили десятки українських сіл. Кидали проти УПА бронепоїзди, танки, артилерію. 4 липня 1944-го командир куреня УПА військової округи «Лисоня» Василь Андрусяк («Різун») зайшов у село Перепички Львівської області й дістав інформацію, що фашисти разом з угорцями планують каральну операцію проти повстанців. Українці відступили до гори Лопата, і коли гітлерівці вдалися до наступу, вдало зманеврували. Зрештою окупантів було вщент розбито. До них прийшла допомога, але українські повстанці влаштували засідку й знищили її. Є дані, що тоді упівці підбили 14 вантажних автомобілів і знищили кілька сотень окупантів, а півтисячі було поранено. Про цей останній великий бій УПА під командуванням старшини «Різуна» писали повстанські видання. Звістка облетіла всі села та міста й піднесла дух українців.

Протягом 1943–1944 років утрати вермахту в боротьбі проти УПА становили понад 12 тис. убитими, що цілком сумірно з їхніми втратами у польській кампанії вересня 1939 року. Українських повстанців полягло близько двох тисяч.

— З огляду на такі воєнні операції, вочевидь, що УПА мала потужний керівний центр…

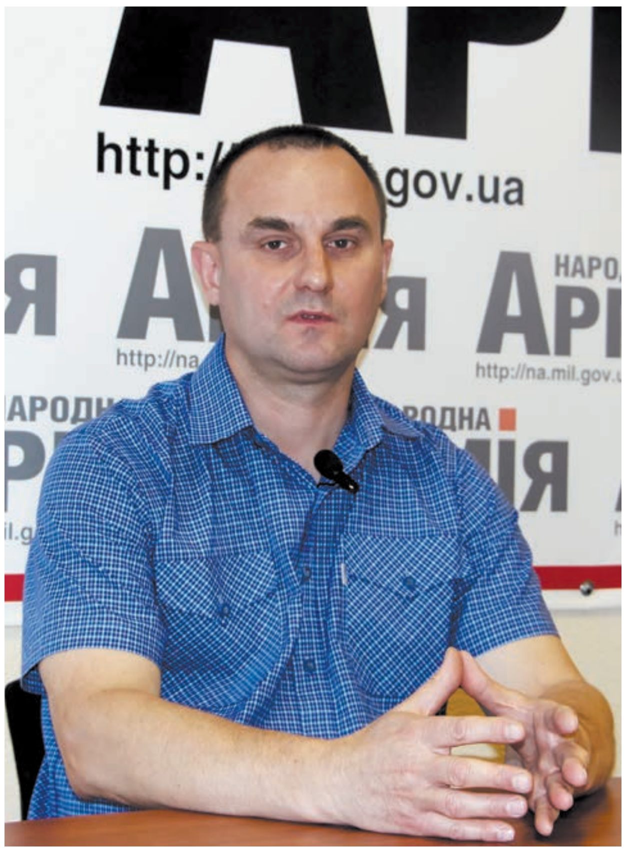
— Саме так. Було створено Головний військовий штаб, у якому працювало до десятка українських генералів та хорунжих, полковників, які мали досвід Першої світової війни, української війни за незалежність і пройшли вишкіл у німецьких школах.

Окрім головного військового штабу УПА, у кожній військовій окрузі діяв крайовий військовий штаб. Загалом 1943 року УПА організаційно становили великі групи «УПА Захід», «УПА Північ», «УПА Південь». Створювалась «УПА Схід», і лише швидкий наступ радянської армії завадив завершити розпочату там роботу. На сході України діяли тільки окремі військові підрозділи. Також відомо, що УПА здійснювала рейди в Центральну та Східну Україну й зустрічала багато бойових відділів у лісах, створених з українських селян, які провадили стихійну повстанську боротьбу…

ПРОТЯГОМ 1943–1944 РОКІВ УТРАТИ ВЕРМАХТУ В БОРОТЬБІ ПРОТИ УПА СТАНОВИЛИ ПОНАД 12 ТИС. УБИТИМИ, ЩО ЦІЛКОМ СУМІРНО З ЇХНІМИ ВТРАТАМИ У ПОЛЬСЬКІЙ КАМПАНІЇ ВЕРЕСНЯ 1939 РОКУ

— Розкажіть, яким був бойовий шлях першого командувача УПА Романа Шухевича?

— Як я вже зазначав, він народився на Львівщині в українській релігійній сім'ї. Його батько, священик, виховував своїх дітей на патріотичній основі. 1930 року Роман став членом «Пласту», згодом виступив проти полонізації українського населення. Його багато разів кидали в польські в'язниці, звідки Шухевич неодноразово тікав. Воював він добровольцем за Карпатську Україну в березні 1939 року, командував сотнею. Після поразки перебрався в Німеччину, де за наказом керівництва ОУН пройшов вишкіл у німецьких школах, набув досвіду штабної роботи. Він розумів, що без армії Українську державу не побудувати.

Кандидат юридичних наук, доктор філософії в галузі права полковник запасу СБУ Ігор Вітик

Коли формувалися два батальйони — «Роланд» і «Нахтігаль», які мали увійти у Львів та проголосити незалежність України й у такий спосіб обдурити гітлерівців, Шухевич був у командуванні цих підрозділів. А коли українці з батальйонів «Роланд» і «Нахтігаль» відмовилися воювати за фашистів, ці батальйони було розформовано, багатьох офіцерів і солдатів знищили, а решта потрапила в концтабори та перейшла в підпілля. Роман Шухевич працював у Центральному проводі ОУН, а згодом, коли було ухвалено рішення про збройний опір окупантам, очолив УПА. Але це сталося не відразу, а тільки 1944 року, коли було створено Українську Головну Визвольну Раду (УГВР), що корегувала діяльність «УПА Північ», «УПА Південь» та «УПА Захід».

— Відомо, що УПА протрималася до 1954 року, а, за деякими даними, до 1957-го. Як удалося протистояти каральній системі «совітів», що була на той час найпотужнішою у світі?

— В УПА діяла дуже ефективна служба безпеки (СБ), якою керував талановитий і безкомпромісний Микола Арсенич. Його доля була подібна до долі Шухевича. Він так само вчився в німецьких школах і здобув бойовий досвід. Коли вбили Євгена Коновальця, в ОУН зрозуміли, що без СБ успіху не досягти. Створювати її доручили саме Арсеничу. У цій справі він спирався на польський, німецький та радянський досвід. І не лише теоретичний, а й практичний, адже було піймано не одного німецького агента. Гітлерівці у своїх звітах зафіксували, що через СБ ОУН(б) їм не вдалося впровадити свою агентуру в український повстанський рух. А от резиденти УПА працювали навіть у генеральному штабі вермахту, і про рішення Гітлера українці дізнавалися через лічені години. Відомий факт: агент СБ ОУН(б) був перекладачем в елітному полку Третього рейху «Адольф Гітлер».

— З огляду на організацію УПА, чи можна її назвати армією європейського зразка?

— Цілком. То була європейська армія партизанського типу. Там були військові духівники — капелани, було відповідне господарське

У селі Мізюринці Шумського району до УПА було причетне майже все населення

та бойове забезпечення. Керівництво розпорядилося навіть створити єдину форму, але це не вдалось утілити повною мірою в життя, оскільки форма швидко зношувалася, тож брали те, що здобували у ворога. Носили однострої радянських, польських, чеських солдатів та офіцерів, але знаки розрізнення завжди були українські. В УПА солдата називали козаком. Діяла своя система старшинських та підстаршинських звань: поручник, капітан, хорунжий, полковник, генерал. Озброєння мали різне, адже ніхто його в УПА не постачав: воювали тим, що здобували в боях. Водночас відомими є факти, що упівці застосовували легкі німецькі танки, гранатомети, гармати… Суворою та жорсткою була й вертикаль влади. Щоб більшою мірою акумулювати сили для боротьби з ворогами, створили не лише УГВР, а й Генеральний Секретаріат — український уряд. Керував УГВР Кирило Осьмак, який був родом із Полтавщини.

УПА здійснила окремі пропагандистські рейди на території Німеччини, Румунії та Польщі. Відомо, що польське некомуністичне підпілля здійснювало спільні з ОУН-УПА операції проти польсько-радянського режиму на Холмщині, Підляшші, Глибоківщині, де проживало понад 500 тис. осіб.

— Чи воювали в УПА уродженці сходу та півдня України?

— Так, зокрема багато хто з вищих командирів УПА були саме зі сходу, Центральної та Південної України. Відомо, що українські повстанці мали свою систему нагород. Найвища називалася «Золотий хрест бойової заслуги» першого клясу. Нині її можна прирівняти до Зірки Героя України. Так ось, перший, кого було нагороджено «Золотим хрестом бойової заслуги», — колишній майор Червоної Армії Вадим Карпенко, уродженець сходу України. Він потрапив у полон до фашистів, а упівці його визволили. Офіцер сприйняв ідеї українського повстанського руху й незабаром очолив цілий курінь УПА. Воював героїчно. Загинув восени 1944 року під час штурму одного з райцентрів Західної України.

— Що робив Сталін, аби дискредитувати УПА?

— Коли Йосип Сталін побачив, що більшість українців не підтримує радянську владу, а бореться за створення своєї незалежної держави, то кинув проти УПА все, що зміг. По-перше, партизанську дивізію Ковпака, до складу якої, як відомо, входили українці. Вони були компетентні в партизанському русі й до 1943 року разом з упівцями воювали проти фашистів. Однак за наказом Москви ковпаківці виступили проти УПА, і їх було вщент розбито. Згодом радянська кінематографія поширила суцільну брехню про героїчний рейд Ковпака…

— Однак найбільше в Україні «хазяйнували» НКВС. Які сили цієї репресивно-каральної системи було задіяно та якою була їхня тактика?

— 1944 року, коли Ковпак не впорався із завданням Кремля, проти УПА було спрямовано війська НКВС. Щоб було зрозуміло: лише на території Західної України перебувала понад третина всіх спецвійськ НКВС СРСР. І це коли там сформували Прикарпатський військовий округ. Попри все спротив УПА не спадав. Підтверджено факт, що командувач ПрикВО генерал Яременко після наради у Львові, на якій він давав вказівки, як боротися з українським повстанським рухом, потрапив у засідку, і його було взято в полон. Упівці його нагодували, пожурили та відпустили… І ще. 1946 року, коли Микита Хрущов приїжджав у Західну Україну, його машину обстріляли. Компартійця врятував охоронець, прикривши своїм тілом.

1944-го солдати НКВС в Україні нерідко діяли як карателі, а інколи й перевершували їх у жорстокості: спалювали села, убивали дітей і людей похилого віку, ґвалтували дівчат і жінок. Тож українці всіляко підтримували УПА. Радянська влада, зрозумівши, що програє, удалась до агентурно-бойової тактики, аби знищити український спротив. Відповідних «спецпризначенців» почали інтенсивно готувати школи в Саратові та Південній Україні.

Як свідчать архіви, усього діяло 150 агентурно-бойових груп. Енкавеесівці переодягались у форму УПА, заходили в села, знущались над місцевим населенням, убивали партійних активістів, які підтримували радянську владу. Совіти формували ці групи з людей, які виходили з УПА, визнаючи провину. Треба сказати, що радянська влада п'ять разів оголошувала амністію упівцям, «аби лишень здавались, і їм буде прощено всі гріхи». Водночас за вказівками командирів з УПА вийшло з визнанням провини чимало відданих вояків, які згодом легалізувалися, вступили в колгоспи, а дехто з них навіть проник в органи влади. Усе це було зроблено задля продовження боротьби. Загалом амністували близько 70 тис. осіб.

БАГАТО З ВИЩИХ КОМАНДИРІВ УПА БУЛИ САМЕ ЗІ СХОДУ УКРАЇНИ. ПЕРШИМ, КОГО БУЛО НАГОРОДЖЕНО «ЗОЛОТИМ ХРЕСТОМ БОЙОВОЇ ЗАСЛУГИ», БУВ КОЛИШНІЙ МАЙОР ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ ВАДИМ КАРПЕНКО, УРОДЖЕНЕЦЬ СХОДУ УКРАЇНИ

Проте зрадники знали УПА зсередини й дотягувалися до самої її серцевини. Зокрема совіти створювали легендовані проводи: у населений пункт приїжджала людина та оголошувала, що організовує такий-то провід, і набирала патріотично налаштованих людей. Потім їх арештовували й етапували в Сибір або розстрілювали.

Радянські агентурно-бойові групи застосовували отруту, гази, травили криниці та їжу. І навіть за цих умов українські повстанці трималися. Окремі відділи боролись до 1960 року. А за деякими фактами, люди виходили з підпілля аж 1991-го…

На території України йшла справжня війна проти совітів. У радянських архівних документах зазначено, що з 1944-го по 1954-й Москва здійснила десятки тисяч (!) енкавеесівських операцій проти УПА, унаслідок яких убито 150 тис. українських повстанців і 102 тис. оунівців. Якщо порахувати всіх загиблих членів УПА та ОУН, то матимемо цифру в 400 тис. українських патріотів. Радянська влада називала їх бандитами. Але як можна назбирати стільки злочинців за короткий час на невеликій території? Українська повстанська армія стала гордістю української нації!

Записав Руслан ТКАЧУК

«Я ХОЧУ, ЩОБ СВІТ ЗНАВ, ЩО ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА ТРИВАЄ, ЩО УКРАЇНЦІ Б'ЮТЬСЯ»

За час існування СРСР його спецслужби винищили мільйони українців. Чого варті тільки голодомори, війна проти Української повстанської армії! Художник, член референтури пропаганди Волинського крайового проводу ОУН Ніл Хасевич — один з її бійців. До проголошення незалежності України це ім'я на офіційному рівні асоціювалося з «українським буржуазним націоналізмом», «бандерівщиною». Ким же насправді був цей чоловік?

Ніл народився на Рівненщині у звичайній сільській родині. Юнаком утратив ногу, але це не завадило йому здобувати освіту у Варшавській академії мистецтв, де він вивчав живопис у знаних на той час майстрів.

— Він невтомно шліфував майстерність, виготовивши на високому професійному рівні портрети князя Володимира Великого, екслібрис президента УНР в екзилі Андрія Лівицького, серію творів в альманасі «Дереворити» та чимало інших витворів мистецтва, які досить високо оцінили фахівці, — розповідає заступник голови Всеукраїнської громадської організації «Меморіал» Роман Круцик. — А ще він зробив для себе дерев'яний протез, за допомогою якого й пересувався.

Не переповідатиму весь життєвий шлях Ніла Хасевича, а скажу тільки, що навесні 1943 року, коли масово формувалися загони Української повстанської армії, він теж поповнив лави одного з них. Через каліцтво Ніл не брав безпосередньої участі в бойових діях: він керував друкарнею повстанців, працював художником і редактором, готуючи ілюстрації до сатиричних журналів УПА «Український перець» та «Хрін», оформляв листівки, інші підпільні видання. У березні 1952 року енкавеесівці вийшли на слід талановитого художника-повстанця. Під час сутички з ними Ніл загинув. За рік до того він писав: «Я не можу битися зброєю, але б'юся різцем і долотом. Я хочу, щоб світ знав, що визвольна війна триває, що українці б'ються».

Сергій ЗЯТЬЄВ

Ніл Хасевич

Хрещення жителів Києва

ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСІ

СПРИЯЛО ЇЇ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОМУ РОЗВИТКУ

28 ЛИПНЯ — ДЕНЬ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСІ–УКРАЇНИ

У перші роки свого правління князь Володимир створив цілий пантеон язичницьких богів — Перуна, Дажбога, Хорса, Стрибога, Сімаргла, Мокоша і Велеса. Та згодом переконався, що для зміцнення держави та її престижу потрібна нова віра. Оскільки в цей час Київська держава підтримувала тісні стосунки з багатою і могутньою Візантією, то він вирішив теж прийняти християнство. Розповідаючи про хрещення, не можна оминути і деякі обставини особистого характеру, які суттєво вплинули на рішення князя. Так, 986 року візантійський імператор Василій II попросив Володимира допомогти у придушенні заколоту, що спалахнув проти нього. Той погодився, але висунув вимогу щодо одруження з його сестрою Анною і сприяння у хрещенні Київської Русі. Імператор був ошелешений таким зухвальством: візантійські принцеси могли виходити заміж лише за рівних собі. Але небезпека з боку заколотників змусила Василія II погодитись з цими вимогами

Володимир виконав усі прохання Василія. Та імператор не дотримав слова. Тож Володимиру довелося захопити Херсонес — важливий пункт візантійського панування на Кримському півострові і головну житницю імперії, чим змусив Василія виконати обіцяне…

Офіційна церемонія хрещення, висловлюючись сучасною термінологією, відбулася влітку 988 року в Києві, де на той час було 10–15 тисяч мешканців.

А ось як розповідає про обставини хрещення Київської Русі автор «Повісті минулих літ». Він, зокрема, пише, що до Володимира, дізнавшись про його наміри прийняти нову релігію, прибували місіонери з багатьох країн, пропонуючи свою. Та з різних причин князь не прислухався до них. Останнім прийшов грек-філософ. Він одразу став паплюжити релігії своїх конкурентів і всіляко вихваляти християнство візантійського обряду. А ще розповів Володимирові історію Старого і Нового завітів від створення світу до вознесіння Христа. Наприкінці додав:

«Ісус воскрес і сказав учням своїм, що повернеться з неба на землю і буде судити живих і мертвих, кожному воздасть по заслугах його: праведникам — царство небесне, рай і радість без кінця, безсмертя, а грішникам — муки в пеклі і кипіння у смолі».

Закінчивши, він для наочності показав Володимирові картину, на якій були зображені праведники, які радісно йшли до раю, і грішники, засуджені до пекельних мук. Володимир, тяжко зітхнувши, сказав: «Добре тим, хто в раю, горе тим, хто в пеклі». Грек порадив князеві: «Якщо хочеш з праведниками стати праворуч — охреститися». Київський князь щедро нагородив православного грека, але не прийняв християнство відразу: відправив послів до мусульман, латинян і греків. Найсильніше враження на них справило богослужіння греків у константинопольському храмі Святої Софії, Премудрості Божої.

«І не знаємо ми — на небі були чи на землі, бо на землі не можна побачити такої краси», — розповідали посли після повернення до Києва.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА ЯК ДЕРЖАВНОЇ РЕЛІГІЇ ВІДІГРАЛО ВЕЛИЧЕЗНУ РОЛЬ І В КОНСОЛІДАЦІЇ ДЕРЖАВИ, НЕАБИЯК СПРИЯЛО ЗМІЦНЕННЮ АВТОРИТЕТУ КИЇВСЬКОЇ РУСІ

Вислухавши їх, бояри сказали князю Володимиру: «Якби поганий був закон грецький, то не прийняла б його бабця твоя Ольга, яка була наймудрішою...»

Сказане справило на Володимира враження, і він вирішив прийняти християнство.

Запровадження на Русі нової віри мало величезне значення: воно позитивно вплинуло на розвиток освіти, мистецтва, літератури, науки. Зокрема церкви та монастирі стали осередками культури, до Києва приїхало багато грецьких священиків, письменних людей, які сприяли поширенню грамотності та знань, було написано перші книги, відкрито школи, запроваджено грошову систему.

Прийняття християнства як державної релігії відіграло величезну роль і в консолідації держави, неабияк сприяло зміцненню авторитету Київської Русі. Велика роль у поширенні християнства належала монастирям, головним з яких був Києво-Печерський. Поступово християнство охопило всі сфери життя людини. Вже у часи князювання Ярослава Мудрого митрополит Іларіон трактував божественну благодать як суспільну норму, закон. Поширювалися ідеали любові до ближнього, упокорювання і всепрощення, які орієнтували людину на послух. Першими руськими святими стали Борис і Гліб, які прийняли мученицьку смерть від Святополка Окаянного. Попри деякі протиріччя, християнство зблизило Русь із Візантією — найбільш розвиненою на той час державою, що не могло не позначитися на духовному житті суспільства.

Сергій ЗЯТЬЄВ

ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ

Охрестивши киян, Володимир зробив християнство панівною релігією: статуї язичницьких богів одразу спалили або ж скинули в Дніпро. А на тих місцях, де вони стояли, почали — за вказівкою князя — будувати церкви.

Одними з перших постали Десятинна церква та Межигірський Спасо-Преображенський чоловічий монастир. При храмах створювалися школи і бібліотеки.

Сам Володимир, який замолоду був розпусною і жорстокою людиною, духовно переродився після хрещення, почав жити «у страху Божому»: сповнився любові до ближнього, роздавав бідним милостиню з княжої казни і заборонив страчувати навіть розбійників.

Володимир Великий помер 15 липня 1015 р., проживши 55 років. Його поховали в Десятинній церкві біля гробу великої княгині Анни, яка померла 1011 р. Мощі великого князя знаходилися тут до 1635 р. Київський митрополит Петро Могила знайшов їх і переніс до Софійського собору. Голову князя Володимира було перенесено до Успенської Печерської церкви.

Князя Володимира за хрещення Русі віднесено до сонму святих. Перший раз Володимира Великого названо святим у літописах 1254 р. Його пам'ять ушановується церквою 28 липня.

СЛАВЕТНА УКРАЇНСЬКА ДИНАСТІЯ КІСТЯКІВСЬКИХ

Ось уже чверть століття серед багатьох імен, які повертаються або вперше входять у наш інтелектуальний обіг, чільне місце посідають імена представників незаслужено забутої вченої династії Кістяківських

Це був яскравий родинний спалах інтелекту. А відбувся він, як свідчать історики, на самому початку XIX століття з легкої руки графа Іллі Безбородька, героя штурму Ізмаїла, петербурзького сенатора. Навідавшись у родовий маєток у Стольному на Чернігівщині, він дав вільну кільком хазяйновитим, письменним кріпакам, серед яких був і управитель його садиби Омелян Васильович Кістяківський з усією сім'єю.

Син Омеляна Федір закінчив Чернігівське духовне училище, потім семінарію, обвінчався з дочкою священика з Городища, отримав там парафію, став благочинним. Згодом у своїй хаті він улаштував школу, в якій безкоштовно вчив селянських дітей грамоти й закону Божого. Там же вивчали перші ази науки і його діти. А їх було чимало: лише синів — семеро.

Василь

По-різному склалася їхня доля. І хоч усі вони повторили спочатку батьків шлях — через духовне училище й семінарію, — потім обрали інший. Павло був юристом. Федір і Василь пішли в медицину. Василь Кістяківський захистив докторську дисертацію, практикував і був викладачем Київського університету святого Володимира, потім — професором Гейдельберзького та Страсбурзького університетів. Микола продовжив батькову лінію, служив священиком.

Олександр Федорович

26 березня 1833 року в Городищі побачив світ Олександр Федорович Кістяківський, український учений-криміналіст та історик права. Він закінчив Чернігівську духовну семінарію, потім юридичний факультет Київського університету, був піонером української правової науки, незважаючи на те, що термінологічних словників не існувало та що мову було заборонено. У 30 років Олександр Федорович став приват-доцентом, а в 36 захистив докторську дисертацію, отримав професорську мантію.

Він досліджував українське звичаєве право, історію права та судовий устрій Гетьманщини. Опублікував близько 70 наукових статей у журналах «Киевская старина» і «Киевские университетские известия». Найвагоміший науковий внесок Олександра Кістяківського у формування української правової системи — його багаторічна праця зі збирання, систематизації та публікація 1879 року з його передмовою видатної пам'ятки права та правової думки, першого кодексу українського права — «Права, за якими судиться малоросійський народ». Він також автор «Дослідження про смертну кару», «Елементарного підручника загального кримінального права». Помер Олександр Федорович у 62 роки. Поховали його на Байковому кладовищі.

Ігор

Усі сини Олександра Кістяківського стали славою України. Двоє молодших, Юлій та Ігор, були юристами. Ігор Олександрович став приват-доцентом Київського, а потім Московського університетів, міністром внутрішніх справ в уряді гетьмана Скоропадського, емігрував у Париж і закінчив життя на чужині. Старший син, Володимир, був фізико-хіміком, одним із найкращих учнів Дмитра Менделєєва. 1918 року він брав участь у створенні Української академії наук, став одним із перших академіків України. Він був дійсним членом Академії наук СРСР та Електрохімічного товариства в Нью-Йорку, директором створеного з його ініціативи 1934 року Інституту фізичної хімії АН СРСР, лауреатом численних премій і кавалером багатьох державних нагород.

Володимир

Богдан

Іще один син Олександра Федоровича Богдан постійно тягнувся до активного суспільного життя, зазнаючи життєвих випробувань. Перше сталося в сьомому класі гімназії. Його виключили з навчального закладу за організацію гуртка, де обговорювали засади самостійності України. Потім його виключили з Київського університету за арешт під час поїздки на Галичину. Минуло майже 30 років, і 1917 року Богдан Кістяківський очолив кафедру в Київському університеті, став професором права, деканом юридичного факультету. Він активно допомагав Володимирові Вернадському здійснювати реформу вищої освіти та наукових закладів України. А всі свої статті в часописах підписував просто — Українець.

Олександр

Сини Богдана Олександровича пішли іншим шляхом. Молодший, Олександр, став доктором біології, професором Київського університету.

Старший, Георгій, став хіміком і фізиком зі світовим ім'ям. Не прийнявши жовтневого перевороту, Георгій, вірний генетичному кодові Кістяківських, поринув у науку. Він вирушив у Берлін, де успішно вчився на фізико-хімічному факультеті університету. Його непересічні здібності одразу помітили берлінські вчені. Але Георгій не змирився з поширенням у Німеччині фашизму й подався до США.

В Америці, яка стала другою батьківщиною для Георгія, а точніше для Джорджа Кістяківського, його наукове сходження було стрімке. 1930 року він став доцентом, а через три роки — професором Гарвардського університету, потім дійсним членом Американської національної академії наук, а пізніше її віце-президентом. Його дослідження та відкриття в багатьох галузях лягли міцними цеглинами у фундамент світової науки.

НЕМАЄ ІНШОЇ РОДИНИ В УКРАЇНІ, ЯКА Б ПРОТЯГОМ СТОЛІТТЯ ДАЛА ТАКУ ЧИСЛЕННУ ПЛЕЯДУ ТАЛАНОВИТИХ УЧЕНИХ

Коли почалася Друга світова війна, Джорджа Кістяківського призначили членом Американського комітету національної оборони. А коли США почали розробляти атомну бомбу, він очолив відділ вибухових речовин. За короткий час могутнє «знаряддя залякування» було успішно випробувано. Але фашистську Німеччину подолали без його допомоги. А трагедії Хіросіми й Нагасакі — то провина політиків і військових. І Джордж Кістяківський, один із розробників атомної бомби, став невдовзі її затятим ворогом.

Одна з газет до 80-річного ювілею Кістяківського писала: «Коли він розкладає своє життя по полицях, виходить, що перші 20 років ріс і мужнів, другі 20 цілком присвятив хімії, наступні 20 поділив між хімією й створенням зброї, досягаючи успіхів у хімії, а ще більших у створенні зброї. А останні 20 переважно домагається заборони ядерної зброї (не забуваючи водночас хімію)».

Георгій

На рахунку Джорджа Кістяківського — півдюжини докторських ступенів, присуджених в Європі та Америці. Дюжина нагород: від президентської медалі Свободи до медалі Френкліна. Премія за відкриття в галузі фізичної хімії.

Він помер 17 грудня 1982 року в Кембриджі, штат Массачусетс, через хворобу на рак. Його тіло піддали кремації, а прах розвіяли поблизу його дачного будинку на березі Атлантичного океану. Архів американського вченого українського походження зберігають у Гарвардському університеті.

Немає іншої родини в Україні, яка б протягом століття дала таку численну плеяду талановитих учених.

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

ЯК АМЕРИКАНСЬКИЙ ПІЛОТ ПАУЕРС ЗАВАДИВ ЗУСТРІЧІ БРАТІВ КІСТЯКІВСЬКИХ У КИЄВІ

Джорж Кістяківський (ліворуч) із президентом США Ейзенхауером

10 червня 1960 року очікували на візит у Москву американського президента Дуайта Девіда Ейзенхауера. У Києві, куди він збирався завітати, упорядковували вулиці, ремонтували об'єкти, на яких мали побувати високі гості зі США. Доктор біології Олександр Кістяківський, який мешкав із дружиною в кімнаті комуналки, отримав нову трикімнатну квартиру на Печерську. Це було теж пов'язано з приїздом Ейзенхауера. Бо разом із ним мав прибути в Київ радник президента США у справах національної політики в галузі науки й техніки рідний брат Олександра Богдановича — Джорж (Георгій) Кістяківський.

Однак уранці 1 травня 1960 року в районі Свердловська радянська ракета збила американський літак-розвідник. Пілот Френсіс Пауерс вистрибнув із парашутом. Цей випадок викликав гнівну реакцію радянського лідера Микити Хрущова. Він у різкій формі відмовив американському президентові в офіційному візиті в СРСР. Зустріч братів зірвалася, але квартиру в Олександра Богдановича не відібрали. Пізніше брати зустрічалися і в Києві, і в Бостоні, де жив Джорж Кістяківський.

«ЗНІМАТИСЯ В РОСІЙСЬКИХ СЕРІАЛАХ ДЛЯ МЕНЕ Є АМОРАЛЬНИМ І ЗРАДОЮ»

Сьогоднішній гість «Народної армії» — екс-солістка гурту «ВИА Сливки», акторка, поетеса та композитор Алла Мартинюк. Чарівна жінка, яка регулярно буває на фронті з волонтерською допомогою, розповіла про свої поїздки, про кохання та про відмову працювати в Росії

— Алло, ви акторка та співачка. Як сталося, що ви почали займатися ще й волонтерством?

— На початку війни допомагала пораненим хлопцям у шпиталі. А коли до війська мобілізували мого двоюрідного брата, узялася допомагати 54-му розвідбату. Згодом цей підрозділ виїхав на Схід країни, і я почала до них приїжджати. За деякий час у мене з'явилося багато знайомих з інших підрозділів. І ось вже більше трьох років їжджу по всій лінії фронту з волонтерською допомогою. Волонтерство вже стало невід'ємною частиною мого життя.

ЗА ЦІ РОКИ АЛЛІ МАРТИНЮК ВДАЛОСЯ ЗІБРАТИ ДОПОМОГИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ НА ЗАГАЛЬНУ СУМУ ПОНАД 5 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ

— Чи було вам страшно вперше їхати в район АТО?

— Мені завжди страшно. Нещодавно пробула на фронті дев'ять днів. Зазвичай волонтери привозять допомогу і якщо залишаються ночувати, то їдуть в безпечніше місце, а я завжди залишаюся з військовими на позиціях. Декілька разів навіть виїжджала з ними на «нулі», наприклад, з морпіхами була у Широкиному. Також довелось побувати в Мар'їнці, Красногорівці, коли там було дуже «гаряче».

Під час цих виїздів вдалося зняти кадри для документального фільму. Це буде кіністрічка про війну, про героїчні вчинки наших захисників.

— Яку саме допомогу ви привозите хлопцям?

— За ці роки вдалося зібрати допомоги для військових на загальну суму понад 5 мільйонів гривень. Це автівки, причіпи, військова форма, засоби захисту, харчі, медикаменти — все, що потрібно на фронті. Кошти збираю через свою сторінку в Facebook. Пишу пост про те, кому потрібна допомога, на що саме збираю гроші, і мої друзі та небайдужі люди їх надсилають. Дуже багато допомагає українська діаспора.

Акторка, поетеса та композитор Алла Мартинюк

— А як віддячують вам військові?

— Вони дарують різноманітні вироби, виготовлені з гільз, прапори з автографами, а ще — вірші. Хлопці навіть назвали на мою честь бойову машину. Так, у районі АТО є танк «Алла».

— Розкажіть, чому у вас позивний «Бріджит»?

— У районі проведення АТО в усіх військових є позивні. Спочатку мене жартівливо називали різними словами, наприклад, «Сметанкою», а потім хтось із хлопців сказав: «Ти дуже схожа на Бріджит Бардо», і всі почали мене так називати. Згодом зробила собі наліпку із цим позивним, а за деякий час вирішила його взяти як псевдонім для своїх виступів.

— Чи отримували ви пропозиції зніматися в російських фільмах і серіалах?

— Так, пропозицій було багато. Запрошували на зйомки до Санкт-Петербурга. Проте я завжди відмовляюся, бо для мене це є аморальним і зрадою.

— Ви присвячуєте свої пісні військовим?

— Звісно, пишу для них пісні. Одна з них — «За Україну» — присвячена жінкам, чоловіки яких не повернулися з війни живими. В моєму репертуарі є пісня «Слава герою». Буває, що військові на передовій чують мою пісню по радіо, телефонують зі словами: «Ми тебе тут слухаємо». До речі, моя сольна кар'єра почалася під час війни. З'явилося натхнення, почала писати вірші.

— Розкажіть про свої творчі плани.

— Вже другий рік поспіль працюю над сольним альбомом. Вважаю, що це мій обов'язок перед нашою державою і хлопцями. Проте зараз намагаюся трішки відійти від воєнної тематики. Хочу зробити сучасну електронну музику. Хочеться більше позитиву. Почала розуміти, що втрачаю свою жіночність. Планую видати збірку своїх поезій.

— В АТО ви зустріли кохану людину. Розкажіть про це.

— Так, під час моїх поїздок у район АТО доля всміхнулася мені, подарувала щастя кохати й бути коханою. Ми разом уже майже два роки. Нещодавно мій коханий демобілізувався, повернувся з фронту. Він служив у одному з батальйонів, якому я допомагала. Ми дуже щасливі разом.

— Ваші побажання військовим, які зараз в районі АТО.

— Бажаю терпіння, хочу, щоб вони знали, що ми завжди поряд. Наші хлопці мене постійно запитують про те, як там у місті, як дівчата. Про нас пам'ятають. Я хочу, щоб вони знали, що ми їх чекаємо і любимо. Бажаю повернутися живими і здоровими, зустріти своє кохання. Щастя, здоров'я і швидкої адаптації в мирному житті.

Записала Олена КРУГЛЄНЯ

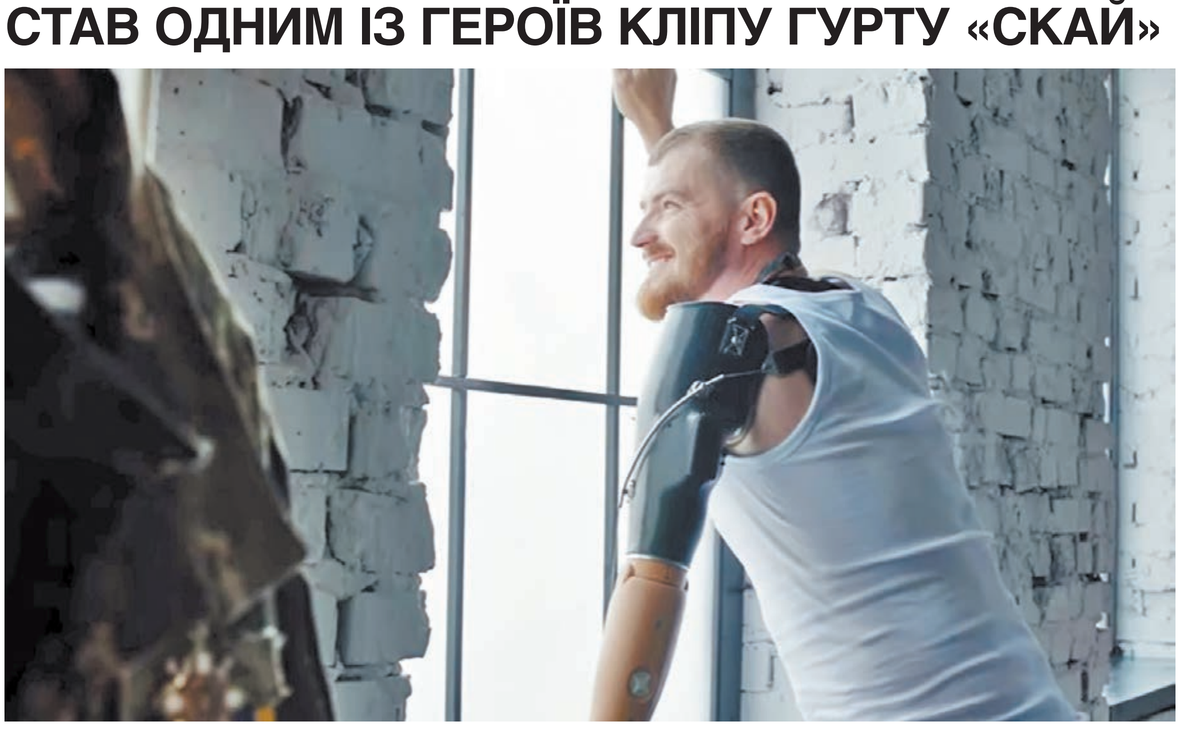
ВЕТЕРАН АТО З ЧЕРКАЩИНИ СТАВ ОДНИМ ІЗ ГЕРОЇВ КЛІПУ ГУРТУ «СКАЙ»

Учасник соціального мультимедійного проекту «Переможці» ветеран АТО Вадим Мазніченко знявся в новому кліпі гурту «СКАЙ» на пісню «Я тебе люблю».

«Ми купимо тобі собаку», «У вас буде дівчинка», «Ви вступили «на бюджет» — у кожної людини на цій планеті є найжаданіші фрази, які вона хоче почути на певних життєвих етапах. Але є три слова, які хочуть почути всі.

Про це нове відео гурту «СКАЙ» на пісню «Я тебе люблю», з якою вони виступали на національному відборі «Євробачення-2017». Сюжет ролика становлять сім новел, об'єднаних аксіомою, що любов існує. Вона може бути справжньою, непідробною і щирою. Вона не боїться віку, тож байдуже, скільки тобі — 5, 20, 40 чи 80 років. Вона може виявлятися в усьому і до всіх: улюбленої іграшки, своєї дитини, дівчини, Бога і до себе, — йдеться в сюжеті «Сніданку з 1+1».

Сім історій, в яких були задіяні різні люди — діти, молоді пари, міцні сім'ї і навіть миле літнє подружжя. У кліпі взяли участь українська модель з обмеженими можливостями Олександра Кутас, боєць АТО з Черкащини, учасник проекту «Переможці» Вадим Мазніченко, музикант церковного гурту «Слово життя церкви» Джордж Івезе та багато інших.

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Рівне оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення в будівлі інв. № 17 (Магазин), військове містечко № 45, площа — 138,00 кв. м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: 33000, с. Дуби Рівненського району Рівненської області, військова частина А2798.

Балансоутримувач: Військова частина А2798 (далі — в.ч. А2798). Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладення договору оренди.

Орієнтовна дата оцінювання: 31.08.2017.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144. Для участі в конкурсі учасники надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до КЕВ м. Рівне не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8.

Документи надсилати поштою на адресу: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8, КЕВ м. Рівне; надавати особисто за адресою: м. Рівне, вул. Чернишова, 8, каб. 13.

Телефон для довідок: (0362) 63-00-57, електронна адреса sekretarkev@i.ua

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Біла Церква оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — нежитлове приміщення в будівлі інв. № 5 площею 305,00 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Черкаси, військове містечко № 65. Балансоутримувач: КЕВ м. Біла Церква.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою укладання договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.07.2017 р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Квартирно-експлуатаційного відділу м. Біла Церква не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою:Київська обл, м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13.

Документи надсилати поштою на адресу: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1; надавати особисто, за адресою: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13.

Телефон для довідок: (068) 739-99-94 або (04563) 5-30-00.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Біла Церква оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — нежитлове приміщення площею 74,26 кв.м будівлі № 137 та технічний майданчик площею 70,0 кв.м (нежитлове приміщення площею 29,0 кв.м будівлі № 141 та технічний майданчик площею 925,0 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Київська обл., м. Біла Церква, військове містечко №2. Балансоутримувач: КЕВ м. Біла Церква.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.07.2017 р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Квартирно-експлуатаційного відділу м. Біла Церква не пізніше ніж за 4 робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: Київська обл, м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13.

Документи надсилати поштою на адресу: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1; надавати особисто за адресою: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 18.

Телефон для довідок: (068) 739-99-94 або (04563) 5-30-00.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Біла Церква оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — нежитлове приміщення в будівлі інв. № 41 площею 28,70 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Київська обл., м. Біла Церква, військове містечко №3. Балансоутримувач: КЕВ м. Біла Церква.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінки: 31.07.2017 р.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Квартирно-експлуатаційного відділу м. Біла Церква не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: Київська обл, м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 18.

Документи надсилати поштою на адресу: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1; надавати особисто за адресою: 09107, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Ярмаркова, 1, каб. 13.

Телефон для довідок: (068) 739-99-94 або (04563) 5-30-00.

***

Макарівська квартирно-експлуатаційна частина району інформує про результати конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки об'єктів державної власності, що відбувся 21.07.2017

Нерухоме військове майно — нежитлові приміщення будівлі їдальні офіцерської за №№1–1, 1–2, 1–3, 1–4, 1–19, 1–20, 1–21, 1–26, 1–27, 1–28 загальною площею 164,2 кв.м в будівлі № 22, військового містечка № 6. Місцезнаходження об'єкта оцінки: Житомирська обл., Радомишльський район, смт Городок, вул. Поштова, 26.

Конкурсною комісією прийнято рішення про укладення договору з учасником конкурсу — Приватне підприємство «Експерт-Сервіс-Консалт».

***

Макарівська квартирно-експлуатаційна частина району інформує про результати конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки об'єктів державної власності, що відбувся 21.07.2017.

Нерухоме військове майно — технічний майданчик г/п №6/78б загальною площею 525,0 кв.м військового містечка № 6.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: Житомирська обл., Радомишльський район, смт Городок, вул. Лісова алея.

Конкурсною комісією прийнято рішення про укладення договору з учасником конкурсу — Приватне підприємство «УКРАЇНА — ЕКСПЕРТ- ЦЕНТР».

***

Інформація про переможця конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати:

— для продовження договору оренди нерухомого військового майна, що знаходиться на балансі КЕВ м.Тернопіль

№ з/п	Опис об'єкта оцінки	Площа, кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	Нежитлове приміщення будівлі № 4, в/м № 4, для розміщення чайної (торгівля продовольчими товарами, без товарів підакцизної групи).	35,0	Тернопільська обл., м. Бережани, вул. Золочівська, 53	На фактичну дату

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: КЕВ м. Тернопіль, адреса: 46000, м. Тернопіль, вул. Галицька,1.

Переможцем по даному об'єкту визнано Приватне підприємство «Експерт — Центр», який запропонував найвигідніші умови виготовлення звітів про експертну оцінку орендованого майна для визначення розміру орендної плати.

***

КЕВ м. Полтава оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежного оцінювання майна:

1. Назва об'єкта оцінювання: Нежитлові приміщення майстерні інв. № 29, в/м № 8 загальною площею 74,0 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м. Полтава, вул. Сінна, 36.

Мета незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості об'єкта для розрахунку розміру орендної плати у разі продовження договору оренди.

Розмір земельної ділянки: 0,0015 га, розмір земельної ділянки під об'єктом оренди, що пропорційна площі будівлі (приміщення 74,0 кв.м).

Місце розташування земельної ділянки: м. Полтава, вул. Сінна, 36.

Балансоутримувач: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Полтави.

Орієнтовна дата оцінювання: 18.08.2017 року.

Звіт про оцінювання майна має бути прошито (прошнуровано), пронумеровано, скріплено підписом та печаткою суб'єкта оцінної діяльності — суб'єкта господарювання, що здійснював оцінювання.

Конкурсний відбір суб'єктів оцінної діяльності буде здійснюватись відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 під № 699/27144.

До участі в конкурсі може бути допущено суб'єктів оцінної діяльності, які діють на підставі сертифікатів суб'єктів оцінної діяльності, виданих відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в України», у яких передбачено здійснення практичної діяльності з оцінювання майна за напрямами оцінювання майна та спеціалізаціями у межах цих напрямів, що відповідають об'єкту оцінювання; мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямками оцінювання майна та спеціалізаціями у межах таких напрямків, видане відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»; мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, видане відповідно до Порядку ведення Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду державного мана України від 10.06.2013, № 769, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 13.06.2013, № 937/23469.

Учасники конкурсу подають у КЕВ м. Полтави конкурсну документацію, яка складається з конкурсної пропозиції та підтвердних документів. До підтвердних документів належать: заява про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток № 1 Положення); копія установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копія кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копія сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копія свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; інформація про претендента (документ, якій містить відомості про претендента щодо його досвіду роботи, кваліфікації та особистого досвіду роботи оцінювачів, які працюють у його штатному складі та яких він додатково залучає з незалежного оцінювання майна, зокрема подібного майна тощо); конкурсна пропозиція.

Конкурсну пропозицію подають в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція», і вона має містити пропозицію щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також щодо терміну виконання робіт у календарних днях, який не перевищує п'яти календарних днів.

Конкурсну документацію слід подавати до 07.08.2017 року в КЕВ м. Полтави за адресою: м. Полтава, вул. Сінна, 36, каб. 21 — до 17.00.

Конкурсну документацію подають у запечатаному конверті з описом підтвердних документів, що містяться в конверті. На конверті необхідно зробити позначку «На конкурс із відбору суб'єктів оціночної діяльності», а також зазначити назву об'єкта, на який подано заяву про участь у конкурсі, та назву суб'єкта господарювання, який подає заяву.

Конкурс відбудеться 11.08.2017 о 10.00 у каб. № 21 в КЕВ м. Полтави за поштовою адресою: 36039, м. Полтава, вул. Сінна, 36.

Телефон для довідок з питань проведення конкурсу в м. Полтаві — (805322) 60-82-36, 56-40-92.

***

Новоград-Волинська КЕЧ району інформує про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки майна

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 під № 699/27144, переможцем конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки майна:

— частини нежитлових приміщень загальною площею 35,1 кв. м у будівлі № 10 (казарма) військового містечка № 2 за адресою: Житомирська обл., м. Новоград-Волинський, вул. Леваневського;

— частини нежитлових приміщень загальною площею 128,4 кв. м у будівлі № 29 (їдальня) військового містечка № 5 за адресою: Житомирська обл., м. Новоград-Волинський , вул. Житомирська — з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати та укладення договору оренди, визнано приватне підприємство «Україна-Експерт-Центр».

СЕРПЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

2 серпня — **День Високомобільних десантних військ ЗС України**
6 серпня — **День Повітряних Сил ЗС України**
8 серпня — **День військ зв'язку Збройних Сил України**
23 серпня — **День Державного прапора України**
24 серпня — **День незалежності України**
26 серпня — **День авіації України**

Фото з мережі Інтернет

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 29361 Замовлення 55162

Ціна вроздріб – договірна

ТВО головного редактора Анатолій МАРКЕВИЧ

Чергові по номеру — Сергій ВОРОНКОВ, Вадим КОВАЛЬОВ

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114
9 771029 911004